

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnishvu prejemaj:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5:50
na mesec 1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne nedelje in praznika.

Inserati veljajo: peterostopna petlet vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati l. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6:50
na mesec 2:30

za Nemčijo:

celo leto K 30—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 35—

Vprašanjem glade inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Revizija na magistratu.

Deželni odbor je v svoji zadnji seji sklenil splošno revizijo ljubljanske mestne uprave.

Razume se samo ob sebi, da temu nihče ne ugovarja in zastopnik narodnonapredne stranke v deželnem odboru dr. Triller je pri dohodni seji tudi izrečno izjavil, da nima nič proti tej reviziji. Zakon daje deželni odboru pravico, da izvrši tako revizijo in če se mu zdi potrebno, da se te pravice posluži, naj si privoščijo to veselje.

O nagibih deželnega odbora za to revizijo seveda ni nobenih dvomov. Deželni odbor ve prav dobro in natančno, da je mestna uprava v najlepšem redu in prav dobro in natančno mu je znano, da njegova revizija ne bo spravila družega na dan, kakor da vlada na magistratu v vsakem oziru vzoren red. Saj pa tudi ni odredil revizije iz stvarnih nagibov, marveč edinole v ta namen, da bi klerikalci s sumničenjem mestne uprave mogli stopničiti pri deželno-zbornih volitvah.

Te deželnozbornske volitve delajo klerikalci velike skrbi in pred vsem bi radi dosegli, da bi morala narodnonapredna stranka vse svoje moči osredotočiti na Ljubljano tako, da bi ne mogla volitvam na deželi in v drugih mestih posvečati primerne, uspeh obetajoče pozornosti in delavnosti. V ta namen so vrgli v javnost pravo »šinkbombo«: infamno obdolžitev, da mestni ubožni zaklad ni pravilno oskrbovan in da so se podpore pristransko delile.

Lopovska je ta obdolžitev. Župan dr. Ivan Tavčar je že na zadnjem velikem shodu narodnonapredne stranke v Ljubljani ovrgel to lopovščino in jo ožigosal po zasluženju kot klerikalno podlost prve vrste. Ta podlost smrdi do neba in učaka zasluženje plačilo pred porotnim sodiščem, kajti upati je, da državni zbor ne bo samega sebe tako ponižal, da ne bi izročil pravočasno sodišču tistega tipičnega reprezentanta klerikalnega poštenjakoviča, ki sliši na ime Joža Gostinčar in ki zlorablja svojo poslansko imuniteto v to, da morejo duhovski sleparji izza tega plota uganjati svoje lopovščine.

Sklep deželnega odbora ima samo namen sejati nezaupnost in dati klerikalni stranki v roke orožje za sumničenje pri predstojajočih deželno-zbornih volitvah, tako, da naprednjaki ne bodo mogli izven Ljubljane v taki meri posegati v volitve, kakor bi bilo treba, da se doseže uspeh. Toda — klerikalci so delali račun brez krčmarja. Naj nikar deželni odbor ne misli, da bo revizijo mestne uprave zavlačeval kakor se mu bo poljubilo in toliko časa, da bodo volitve minile. Deželni odbor je dolžan, da z vso hitrostjo in točnostjo izvrši sklenjeno revizijo, kajti bila bi infamija največjega kalibra, če bi nalašč zavlačevali revizijo.

Nekaj smešnega, nekaj komičnega pa je na tem famoznem sklepu deželnega odbora. Tisti ljudje, ki so se bali pokazati račune o Završnici deželnemu zboru, tisti ljudje, ki so pri vladi beračili, naj razpusti deželni zbor, da ne bo mogel pregledati, kakor dijete so si zaračunali klerikalni poštenjaki in kako so se na deželne stroške vozili na agitacije in zabave z deželnimi avtomobili, tisti ljudje, ki so se bali obračuna zaradi porabe deželnega denarja za različne podpore, tisti ljudje, ki sta jim zaluzala Kamila Theimerjeva in Tomaž Pavšlar vsa najhujša očitanja v obraz, pa se ne upajo stopiti pred sodišče — tisti ljudje so zdaj zahtevali visokega konja in dekretirali splošno revizijo mestne uprave.

Mestni magistrat je urad, ki stoji pod dvojno kontrolo: pod kontrolo občinskega sveta in pod kontrolo deželnega odbora, deželni odbor pa faktično ne stoji pod nobeno kontrolo, ker je imel v deželnem zboru večino poštenjakov in neumežev, ki mu je »zid delala«. To je razložek, to je bistven razložek.

Revizija je odredjena in kadar bo končana, pride obračun in ta bo tak, da bo klerikalcem do sodnega dne zvenel v ušesih.

Dve zanimivi zborovanji v Celju.

Celje, 9. nov.

V soboto zvečer je sklicalo politično društvo »Naprej« v Narodnem

domu javni ljudski shod, ki je bil kot po navadi, prav dobro obiskan iz vseh slojev prebivalstva. Otvoril in vodil ga je društveni podpredsednik dr. A. Božič. Prvi je govoril deželni poslanec dr. K. K. o v e c o s o d n i j s k i h r a z m e r a h v C e l j u i n n a S p o d n j e m Š t a j e r s k e m s p l o h u. Izjavil je, da Slovenci nimamo namena nastopati znabitvi proti posameznim sodnikom, temveč proti sistemu, ki vlada sedaj pri naših sodnih in ki vedno brezobzirneje zasleduje dvoji cilj: prvič čimbolj omejiti slovensko uradovanje, drugič izriniti iz štajerskih sodišč slovensko sodno uradništvo. S kakimi sredstvi zasleduje vlada s pomočjo nemštva ta dvoji cilj, je pokazala prav jasno najnovejša afera s predsednikom graškega nadsodišča, pl. Pitreichom. (Viharni klici ogorčenja: Proč z njim!) Po razpravljanju o Pitreichovi aferi se je govornik bavil z vzroki žalostnih razmer pri naših sodnih. Na eni strani se je s pomočjo najvišjih krogov v državi razpasel nemški nacionalizem huiše ko kedaj poprej, na drugi strani je pa prišla med nami Slovenci na površje stranka, ki izjavlja, da se naj za razmere pri sodnih in za izzivanja Slovencev iz državne uprave vobče briga na štajerskem na primer narodna stranka, ki nima sedaj nobenega državnega poslanca! Zanimanje za žalostne naše justične razmere je torej žalibože pri sedaj merodajnih politikih malo, morali si bomo za boj proti njim iskati opore med ljudstvom. Govoru dr. K. K. o v c a je sledilo jako živahno priznanje.

Vnela se je na to jako živahna debata. Dr. Božič je poudarjal, da se trudijo nemški nacionalci na vse načine zapreti slovenskemu razumništvu, ki jim je iz umljivih razlogov trn v peti, pot do kruha. Število naših razumnikov bi radi čim bolj znižali in omejili, ker upajo, da bi bilo potem laglje ljudstvo ponemčiti. Narodno vprašanje je danes obenem vprašanje kruha. Zato imamo tudi s tega vidika več ko dovolj vzroka boriti se proti sedanjemu sistemu pri naših sodnih in v državni upravi sploh. Ivan R e b e k je želel, naj bi se boj proti ponemčevanju naše državne uprave začel z vso vehemenco. Nastopanje naših poslancev, govori na shodih, članki po časopise

— vse to je premeško, preponižno in prelojalno. Kaj nam pomaga, da diplomatično krivimo hrbte na zgoraj, da venomer zatirujemo svojo podaniško zvestobo? V zahvalo nam vendarle venomer poje bič. Dr. Josip S e r n e c vidi v znani Pitreichovi izjavi značilno protislovje: dočim se odreka slovenskim sodnikom sposobnost, se ista ne odreka renegatom; na ta način se vabi slovenske sodnike v nemškutarski tabor, se goji med sodnimi uradniki neznačajnost. Sistem, ki dela s takimi sredstvi, se dolgo držati ne more. Slovensko ljudstvo je preneslo že mnogo, prestalo bo tudi Pitreicha in njegove sodnike, premagalo bo tisto neznačajno uradništvo, ki mu danes z zadnjimi sredstvi in silami zapira pot do njegovih pravic.

Dr. Janko S e r n e c se čudi, da odreka Pitreich slovenskim sodnikom usposobljenost, saj so vendar študirali na toliko slavljanih nemških gimnazijah in vseučiliščih. In doslej še nismo nikoli slišali, da bi nemški profesorji s slovenskimi dijaki prenežno ravnali! Graje vredno pa je tudi, da je Pitreich kot sodnik na tako škandalozen način nastopil proti svojim kolegom sodnikom, mesto da bi jih vzel javno v zaščito, kar bi bila toliko bolj njegova dolžnost, ker je predsednik nadsodišča! Nato se je po kratkem razumljenju poročevalca dr. K. K. o v c a sklenila sledeča resolucija:

»Celjski Slovenci, zbrani na javnem ljudskem shodu političnega društva »Naprej«, najodločneje zavračajo znano izjavo predsednika graškega nadsodišča pl. Pitreicha, naprejeno proti slovenskim juristom in slovenskim sodnikom v področju tega nadsodišča. Obžalujejo zlasti sumničenja slovenskih sodnikov, češ, da so pristranski, in zagovarjanje renegatov v sodni službi. Taki nastopi visokih sodnih uradnikov v službi nemškega nacionalizma morajo med ljudstvom omajati zaupanje v čuvanje ustave in zakonov. Sovražno nastopanje proti slovenskemu narodu dokazuje nujno potrebo ustanovitve nadsodišča za slovenske dežele v Ljubljani.«

Skleno se nadalje poslati to resolucijo na vsa pristojna mesta, slovenske državne poslance pa se na-

proša, da se z največjo energijo uprejo proti sistematičnemu ponemčevanju naših sodišč.

Nato je kratko poročal urednik Lešničar o najnovejši fazi celjskega gimnazijskega vprašanja. Se leta 1907. je slovesno obljubil ministrski predsednik baron Beck, da se v tem vprašanju ne bo ničesar ukrenilo brez sporazuma med Slovence in Nemci. Ali kaj so pri nas vredne obljube najvišjih vladnih funkcionarjev, če gre za zapostavljanje Slovencev! Vlada se je sporazumela s par nemškonacionalnimi klikovci v Celju in je kratkoma pričela zidati poslopje za višjo gimnazijo v Celju. In zdi se nam, da je celo sprejela pogoje, pod katerimi je celjsko mesto darovalo prostor za stavbišče, namreč naj se določi za to gimnazijo za večne čase nemški podučni jezik! Da bi pa bila zausnica Slovencev tem izdatnejša, je odredil štajerski deželni šolski svet, naj se ne sprejema v slovensko gimnazijo v Celju več učencev kot sedaj, češ, da ni prostora. Seveda, številka 215 je že za 4 razrede precej visoka in če bi se še višala, bi govorila sama najglasnejše po slovenski višji gimnaziji v novi stavbi!

Tudi o tem predmetu se je razvila razburjena debata. Dr. Josip S e r n e c je navedl več slučajev, kako se namenoma in sistematično zapostavlja zavod in proforski zbor. Samo ena misel, eno čustvo nas vse obvladuje: tel. nečastnih razmer mori biti enkrat konec. Priporočajo proti odloku štajerskega deželnega sveta pritožbo na naučno ministrstvo. Ivan R e b e k priporoča celo vrsto shodov, na katerih naj se razpravlja to vprašanje in pa študij, s kakimi sredstvi bi se naj uprle vse naše korporacije, zlasti občine, proti krivicam, ki se nam gode. Dr. Janko S e r n e c omenja, da se je štajerski deželni šolski svet uprl menda prvi med podobnimi korporacijami proti višji izobrazbi mladine. Iz nastopa Pitreichovega in iz tega slučaja se vidi, kam žene nekatere naše javne funkcije in pa korporacije sovrastvo do Slovencev! Sprejme se sledeča resolucija:

»Slovenci, zbrani na shodu političnega društva »Naprej« v Celju, najostreje protestirajo proti odloku

LISTEK.

Cerkvene miši.

Povest iz sedanosti.

Spisal L. C.

(Dalje.)

Uspeh prvega uradnega dne je bil naravnost sijajen, ker so samo stare ženske vložile na vlogah skoro 30.000 K, kakor je kaplan hitro izračunal in ob sklepu prvega uradnega dne s posebnim ponosom povedal odbornikom mladega denarnega zavoda.

Z enako vnemo se je pa poprijel mladi zadruhar tudi dela za ustanovitev konsumnega društva v Orehovljah, čim je prejel od svojega katoliškega odvetnika iz Ljubljane obvestilo, da je poklicana oblast potrdila pravila in izvršila vpis konsumnega društva v zadržni register. Tudi za konsumno društvo je naročil takoj vse potrebne knjige in opravil za prodajalnice ter hkratu najel primerne prostore v hiši, ki je stala tik župnišča in ki je bila last stare ženske, ki je že pokazala svojo vnemo za dobro katoliško stvar s tem, da je naložila vse svoje prihranke v kaplanovo posojilnico. Takoj na to je sklical one svoje verne priistaže,

katere je določil za odbornike konsumnega društva in za člane nadzorništva ter zbranim možakarjem poljudno pojasnil, da je konsumno društvo že ustanovljeno ter izmed zbranih možakarjev določil one, ki imajo stopiti v odbor in one, ki imajo biti člani nadzorništva. Ko se je tako sestavil odbor in nadzorništvo konsumnega društva, prevzel je pa mladi kaplan ob pritrdilu navzočih možakarjev takoj dejansko vodstvo konsumnega društva ter si obenem dal izdati neomejeno pooblastilo, da sme nabaviti po svoji lastni previdnosti vse potrebno blago in naročiti tudi vse druge potrebne stvari, kakor tudi vzeti v službo konsumnega društva vse potrebne moči. Zbrani možakarji so izrekli mlademu kaplanu iskreno zahvalo za njegov dosejani trud ter brezpogojno tudi odobrili vse njegove dosedanje korake, ki jih je že storil za konsumno društvo. Ko so tako zbrani možakarji vse delo, a tudi vso oblast pri konsumnem društvu prevzeli na ramena mladega kaplana, so pa tudi to sejo zaključili s slastnimi jedili in s šefani vina, katere jim je dal — četudi na račun upravnih stroškov konsumnega društva in ne iz svojega žepa — na razpolago mladi kaplan, katerega potem možje radi njegove dozdevne izvanredne radodarnosti niso mogli dovolj prehvaliti.

Na podlagi ob celokupnega odbora in nadzorništva konsumnega

društva dobljenega pooblastila je potem začel Urh Čuk naročati na Dunaju razno blago, pri čemur ni štedil s svojo živo fantazijo. Naročil je pa blago na Dunaju zato, da se ne bi moral obrniti na ljubljanske veletržce, ki so bili, ako niso bili Nemci, vsi odločni pristaši napredne misli, katerim vsled tega ni smel nakloniti za služka, ker bi bil to večji greh, kakor ga je zagrešil s tem, da je naročil blago pri zakotnih židovskih trdkah v drugem okraju na Dunaju.

Poleg tega je pa uvrstil mladi kaplan tudi takoj inserat v »Slovenca«, glasom katerega se sprejemata pri konsumnem društvu v Orehovljah kot prodajalki dve mladi neomažeževani deklici odločno katoliškega prepričanja, ki pa morata svojim ponudbam priložiti tudi svojo fotografijo. Mladi kaplan je namreč zastopal stališče, da biva lepa duša le v lepem telesu in da konsumni prodajalnici ne bode škodovalo, ako bode le-tam stregli dve lepi in mladi deklici, namesto starih izsušenih devic.

Na svoj inserat je dobil mladi kaplan zelo veliko ponudb, katerim so bile priložene tudi skoro vsem fotografije. Izmed ponudb je izbral potem mladi kaplan ponudbi dveh deklic, ker sta bili te dve deklici, kakor sta kazale fotografiji, sliko, po svoji prikupljivi zunanosti najbolj sposobni, da se nastavita kot prodajalki v prodajalni konsumnega društva. Od-

govoril je takoj obema deklicama, da sta sprejeti in da naj čim preje nastopita svojo službo pri konsumnem društvu.

Sprejeti dve prodajalki sta tudi skoro nastopili svojo novo službo pri konsumnem društvu v Orehovljah. Kot verni katoličanki sta pa poprej, predno sta se podale v konsumno društvo, stopile obe v župno cerkev, da si v goreči molitvi izprosiš božji blagoslov in pripomoč v svoji novi službi. Nato sta pa še le šle v konsumno društvo, oziroma h kaplanu, ker tedaj konsumno društvo še ni poslovalo.

Mladi kaplan je obe novi prodajalki sprejel zelo prijazno in jima z resnimi besedami pojasnil njujin delokrog, dolžnosti in pravice; potem je pa obe prodajalki odpustil z naročilom, da naj bode ta drugo jutro ob 7. uri v konsumnem društvu, ker bo drugi dan že došla prodajalniška oprava in najbrž tudi blago, ki je že naročeno. Do drugega dne si pa morata preskrbeti stanovanje in hrano, kar najlažje dobita pri lastnici hiše, v kateri je nastanjeno konsumno društvo, kjer bode ta tudi najboljša spravljena, ker je lastnica te hiše jako bogaboječa in verna ženica. Ta nasvet mladega kaplana sta obe prodajalki tudi poslušale in si na nasvetovanem kraju preskrbeti stanovanje in hrano.

Drugi dan je bilo pa v konsumnem društvu že zelo živahno življe-

nje, ker je došla prodajalniška oprava, katero je bilo treba namestiti v prodajalniških prostorih in ker je došlo tudi precej blaga, katero je bilo treba spraviti pod streho. Pri vsem tem delu je mladi kaplan obema prodajalkama in še drugim najetim ljudem sam z najlepšim vzgledom pomagal. Pripel si je namreč ob svoja ledja obsežen ženski predpasnik ter premetaval predalčke, odpiral zabojce, izlagal blago itd., da se je vse kadilo.

Tako je prišlo srečno do poslovanja konsumnega društva in do ustanovitve njegove prodajalnice, v kateri se je dobilo prav vse, kar potrebuje kmet in še marsikaj več, česar ne potrebuje. Obe prodajalki sta pokazali, da sta za prevzete posle popolnoma sposobni — če je bilo pa kaj več dela, je pa priskočil na pomoč še mladi kaplan, ki si je pa poprej vedno privezal bel predpasnik, da si kot komij ne bi umazal svoje črne suknje. Za svojo posebno nalogo si je pa izbral mladi kaplan postrežbo ženskih kupovalk, ki so se tudi prav rade dale postreči od ličnega mladega kaplana in so vsled tega kar trumoma drle v konsumno prodajalnico.

Tako se je že takoj z vsega početka pokazalo, da vlada nad to ustanovo mladega kaplana božji blagoslov in da obeta novoustanovljeno konsumno društvo, da bo dočakalo še najlepšo bodočnost.

štajerskega deželne šolskega sveta, naj se omeji število dijakov na c. kr. samostojnih nemško-slovenskih gimnazijskih razredih v Celju z ničevim in komodnim izgovorom, da ni prostora. S tem hoče štajerski deželni šolski svet očividno siliti slovenske starše, naj dajo svoje otroke na nemško gimnazijo v Celju, ki ji primanjkuje dijakov in jih zato love Nemci za njo iz cele nemške Avstrije in celo iz inozemstva. To je gotovo nečuten slučaj, da se je postavila šolska oblast na lubo političnim težnjam enega naroda proti višji izobrazbi mladine drugega naroda. Velik naval dijakov na slovensko gimnazijo v Celju dokazuje znova, da je njeno razširjenje v popolno višjo gimnazijo nujna potreba, ravno tako tudi nova, času odgovarjajoča stavba.

Nato je poročal urednik Lešničar o vprašanju glede okrajne bolniške blagajne v Celju. V debato so posegli dr. A. Božič, dr. Schwab, Založnik, dr. Janko Serneč, J. Rebek i. dr. S tem je bil ta lepi šod po 11. uri ponoči končan. Izrekla se je želja po podobnih prireditvah, ki vzdržujejo med nami živo zanimanje za politična vprašanja.

Današnja nedelja nam je pa zopet prinesla dve pomembni prireditvi: ustanovni občni zbor Zveze južnostajerskih obrtnih zadrug in pa ustanovni občni zbor Trgovsko-obrtnih zadrug v Celju.

K ustanovnemu občnemu zboru Zveze južnostajerskih obrtnih zadrug, ki se je vršil danes ob 2. uri popoldne, je došlo lepo število trgovcev in obrtnikov, iz vseh spodnještajerskih okrajev. Otvoril ga je s pozdravom vseh navzočih načelnik rokodelske zadruge v Laškem trgu, Blaž Zupanc. Za predsednika zborovanja je bil nato izvoljen Jakob Zdravec iz Središča, za zapisničarja Jakob Volk iz Šoštanj. Konstatiralo se je, da je na zborovanju zastopanih 11 zadrug.

O pripravljanih delih in o prvih začetkih slovenske obrtniške organizacije na Spodnjem Štajerskem sploh sta obširno poročala Ivan Rebek in Blaž Zupanc. Zvezo južnostajerskih obrtnih zadrug v zmislu novega obrtnega zakona se je sklenilo ustanoviti na obrtniškem shodu v Zalcu; obrtniški shodi, ki so se potem vršili v več trgih, na primer na Vrskem, v Gornjem gradu, Mozirju in v Brežicah, so se vsi žalskemu sklepu pridružili in z januarjem 1911 so se začela prava predelava za ustanovitev Zveze, ki jih je vodil delavni in poštenovalni Blaž Zupanc. Vsled nemških intrig je štajerska namestnija pravila zavrnila in trebalo je veliko truda pri ministrstvu, da je končno stvar bila v redu. Posredovali so v tej zadevi po večkrat dr. Ploj, dr. Ravnihar, dr. Benkovič in Franchetti iz Ljubljane, za kar jim gre iskrena zahvala. Zanimivi so bili statistični podatki o zadrugah v delokrogu nove Zveze, ki obsega celo Spodnje Štajersko, izvzemši (!) mesti Maribor in Ptuj. V Zvezinem okolišu je 81 zadrug z 10.746 mojstri, 3375 pomočniki in 2672 učenci. Mnogo od teh zadrug je seveda danes še nemškutarskih, mnogo mojstrov nemškutarjev, saj smo danes še le pri prvih začetkih slovenske obrtniške organizacije in še le pri prvih začetkih lastnega dela za stanovsko in strokovno povzdigo obrtništva. Zadrug, ki so

doslej pristopile k Zvezi, štejejo 1638 mojstrov, 661 pomočnikov in 689 vajencev; pričakovati pa je že v najkrajšem času pristopa kakih 20 zadrug in potem bo nova Zveza že močna organizacija.

Po poročilu o delokrogu Zveze in odobrenju pravil se je volil Zvezin odbor, ki je sestavljen sledeče: predsednik Blaž Zupanc (Laški trg), podpredsednik Jakob Zdravec (Središče), odborniki: Fr. Sušterič (Zalec), Ivan Berger (Trbovlje), Maks Cukala (St. Jur ob Taboru), Gumzej Ivan (Slovenska Bistrica), Janko Horvat (Ljutomer), Lovro Petrovar (Ivanjovci) in Jakob Volk (Šoštanj).

Prispevek se je določil po 10 v za člana, najmanj pa za zadrugo deset kron.

Na predlog deželne poslanca dr. Kukovca se je zborovanje na oster način izreklo proti olajšavam, ki jih mislijo doseči za stavbene obrti klerikalci obeh narodnosti v štajerskem deželnem zboru.

Bolgarska pred novimi pustolovščinami.

Car Ferdinand, ki je spravil nesrečno Bolgarsko na rob propada, nadaljuje svojo za bolgarski narod katastrofalno politiko. Po zanesljivih informacijah z Dunaja je te dni sklenil vojaško konvencijo z Avstro-Ogrsko.

Po tej konvenciji se Avstro-Ogrska in Bolgarija zavezujejo druga drugi pomagati z vsemi razpoložljivimi vojaškimi silami v slučaju, ako bi se zapletli v vojno s — Srbijo. V tej pogodbi jamči tudi Avstro-Ogrska carju Ferdinandu in njegovim naslednikom posest bolgarskega prestola. To pogodbo je car Ferdinand sklenil na svojo pest, ker mu ustava daje, kar je v veliko nesrečo bolgarskega naroda, svobodo, da sme brez vednosti vsakokratne vlade sklepati pogodbe in vojaške konvencije s tujimi državami. Konvencijo je Ferdinand že podpisal. Po podpisu se je nasproti svoji okolici izrazil: »Sedaj sem zopet našel svoje duševno ravnesvesje!«

Podpisano konvencijo vzame minister zunanjih del dr. Genadijev pri povratku iz Pariza sabo v Sofijo, da jo predloži ostalim ministrom v vednost in znanje.

Po poročilih iz Sofije narašča v Bolgariji nevolja proti carju Ferdinandu, ker se ga smatra poleg generala Savova za glavnega krivca katastrofe, ki je Bolgarsko zadela meseca julija. V javnosti se vedno česče čuje zahteva, da naj kralj Ferdinand odstopi in se odpove prestolu na korist prestolonasledniku princu Borisu. Ferdinand se zaveda, da je njegovo stališče silno omajano, vendar pa neče ničesar slišati o tem, da bi se odpovedal prestolu, zlasti ker ve, da bi se takoj spremenila smer bolgarske zunanje politike, čim bi prišel na krmilo v narodnem duhu vzgojeni carjevič Boris.

Da bi pa svoje stališče zopet utrdil, pripravlja car Ferdinand, kakor se zatrjuje v poučenih krogih v Sofiji, proti Srbiji maščevalno vojno, ki jo hoče pričeti že prihodnjo spomlad, zanašajoč se pri tem seveda na pomoč Avstro-Ogrske in Turčije. Kakor car Ferdinand na Dunaju, tako je tudi general Savov sklenil sedaj v

Carigradu vojaško konvencijo s Turčijo, katera konvencija je naperjena tako proti Srbiji, kakor proti Grški.

Kakor vse kaže, moramo biti v bližnji bodočnosti pripravljeni še na razna presenečenja. Koburzan se neče mirovati in nadaljuje svojo igro z ognjem, dasi ve, da lahko nastane iz balkanske iskre evropski požar, saj je vendar evidentno, da bi države trojnega sporazuma ne mogle mirno gledati, ako bi se v balkanske homatije vmešala Avstro-Ogrska.

Toda zdi se, da bi Ferdinand rad izzval ravno velik evropski konflikt, ker si iz takega konflikta obeta največ koristi. Ako pa se bodo ti njegovi računi vjemali, to pa je drugo vprašanje.

Štajersko.

VI. narodna zbirka na Štajerskem l. 1913. Za letošnjo narodno zbirko smo dosegli prejeti sledeče prispevke: Celje (nabiratelj g. med. Kolterer) 250 K 90 v; Središče (gospodična Ela Kosi) 16 K 50 v; Trbovlje (gđna. Anica Kramer) 19 K 60 v; Zgodna pri Celju (gđna. Mimi Confidenti) 4 K; Rajhenberg (g. Jamšek) 45 K 10 v; Petrovče (gđna. Jezovnik) 1 K 20 v; Vitanje (g. Rudolf Koser) 22 K 10 v; Šoštanj (gđna. Vera Kolšek) 18 K 40 v; Bizeljsko-Stara vas (gđna. Janežič) 29 K 40 v; Laški trg (gđna. Mina Drobnik) 39 K; Vransko (gđna. Roža Meglič) 55 K; Slovenska Bistrica (g. Vek. Štepec) 28 K; Hrastnik (gđna. Milka Šentjurs) 37 K 20 v; St. Pavel pri Prebolu (g. nadučitelj Josip Vidic) 21 K 60 v; Gorenja Radgona (g. A. Zavodnik) 22 K; Maribor ob Dravi (gđna. Mara Koprivnik) 20 K; Vuhred (g. Ivan Pahernik) 13 K; St. Lenart in Sv. Trojica v Slov. Goricah (phil. M. Kovarčič) 60 K; Studence-Poličane-Peklo (g. J. Grilc) 24 K; Ruše (g. Lasbajer) 34 K; Vojnik (g. iur. Fr. Gorečan) 22 K 80 v; St. Peter v Savinski dolini (gđna. Rezi Šribar) 10 kron; Braslovče (g. Lihtenberger) 19 K 20 v; Ptuj (gđna. M. Veršič in O. Zupanc) 51 K; Šoštanj (gđna. Marica Goršek) 15 K 80 v; Horgas (g. J. Kranjc) 5 K 50 v; St. Juri ob Južni železnici (gđna. Mici Kinc) 19 K 15 vin.; Gradec (g. Josip Dolničar) 7 K; Breg pri Celju (g. T. Radej) 10 K 20 v; Konjice (g. med. Ogorevc) 4 K; Dunaj (g. dr. Kidrič) 2 K; Maribor ob Dravi (gđna. Milica Pušenjak) 14 K; Muta-Vuzenica (nadučitelj Hren) 23 K 40 v; Bočna (nadučitelj Bizjak) 2 K; Celje (g. Brenčič) 12 K 30 v; Videm ob Savi (gđna. A. Podjed) 20 K; Slovenji gradec (g. Milka Pernat) 25 K. — Skupaj v današnjem izkazu 1014 K 35 v. — Celje, dne 7. listopada 1913. — Klub naprednih slovenskih akademikov v Celju.

Celjska okrajna bolniška blagajna — pod kurateljo. Ko se je letošnji spomlad na smrti tajnika okrajne bolniške blagajne Viljema Oehsa zvedelo za njegove defraudacije, se je začela slovenska javnost živahneje zanimati za razmere v tej korporaciji. Pokazalo se je, da so tako zavzožene in gnile kakor povsod, kjer gospodari kaka klika v zmislu svojih lastnih interesov in žepov. Slovenci so vložili po dr. Juriju Hrašovcu na štajersko namestnijo pritožbo proti temu nezakonitemu in enostranskemu gospodarstvu; to pritožbo je sedaj namestnija rešila in izdala celjskemu mestnemu uradu na-

slednjo odredbo: »V prvi vrsti ima izreči celjski mestni urad kot nadzorna oblast celjske okrajne bolniške blagajne, da so mandati sedanjih udov načelstva, nadzorstva in razsodišča že davno ugasnili, ker se je zadnja volitev delegatov vršila leta 1900. Po takrat objavljenih pravih blagajne pa je imela trajati poslovna dob delegatov le dve leti, tako, da ti delegati po letu 1902. niso mogli mičesar več sklepati in torej tudi ne več veljavno voliti odbora. V tozadevni odredbi naj pripomni celjski mestni urad bolniški blagajni, da morebitni pritožbi ne pripada odločilna moč. Obenem se mora prevzeti blagajna v zmislu § 20., zakona o okrajnih bolniških blagajnah v oblastveno upravo. In sicer bo vodil uradovanje v dobi oblastvene uprave blagajnični nadzornik deželne zavarovalnice proti neizgovarjam, ki bo imel tudi voditi volitev delegatov.« Pritožbi Slovencev pa namestnija ni ugodila v toliko, da ni prelozila sedeža blagajne v celjico okolično in odzela celjskemu magistratu za vedno nadzorovalno oblast. Namestnija se je tukaj zopet vdala nemškonačionalnim intrigam in ni hotela pomisliti, da bi bile nezakonite razmere glede blagajničnega vodstva in pa defraudacije skoro nemogoče, ako bi celjski mestni urad v redu vršil svojo dolžnost kot nadzorovalna oblast. Upamo, da bode novi upravitelj bolniške blagajne nepristransko postopal in zlasti delegate deljanskim razmeram odgovarjajoče razdelil. Volitve delegatov se bodo kmalu vršile in opozarjamo na nje našo javnost.

Slovensko gledališče v Mariboru. Prihodnjo nedeljo dne 16. novembra t. l., točno ob pol 8. uri zvečer, se vprizori jako zanimiva burka »Ubogih možiček«. To bo smeha. Saj g. Molek, bivši član deželne gledališče v Ljubljani, je obče znan kot izbraten komik. Igra je sama na sebi polna šaljivih prizorov. Sodeluje orkester Glasbenega društva. Po predstavi kratka zabava v mali dvorani s eventualnim plesom kakor zadnjič. Predprodaja vstopnic pri g. Weixlu, Glavni trg 22.

Iz Ormoža. Ker skušajo sedaj klerikalci v »Slovincu« svoj izdajalski dogovor z nemškutarji utajiti, konstatiramo, da imamo potrdilo o njem iz uradnega vira. Klerikalci dobro vedo, da skuša politična oblast pregovoriti slovenske naprednjake, naj bi za ceno enega okrajnega odbornika šli v klerikalno-nemškutarski okrajni zastop — in potem bodo klerikalci tudi vedeli, odkod imamo potrdilo o klerikalno-nemškutarskem sramotnem kompromisu. Pa klerikalci in nemškutarjem ne pomagamo mi za nobeno ceno na krmilo! O pravilnosti ali nepravilnosti volitev bo pa imelo priliko reči svojo sodbo upravno sodišče.

Iz Ormoža. V klerikalnem časopisu se nadaljuje z napadi na slovenske naprednjake v okraju. Ti napadi utrjujejo naše ljudi v trdnem prepričanju, da s klerikalci ni mogoč noben kompromis in nobeno skupno delo v ormoškem okrajnem zastopu! Ker ta ne bo deloval, pa naj skrbijo za okraj Ozmeci, Meški in — Košarji, če kaj premorejo!

Od Sv. Urbana pri Ptuj. Tukaj sta se poročila v sredo dne 29. m. m. g. Anton Kožuh, nadučitelj v Dornavi pri Ptuj, in gđna. Marica Kocmut, učiteljica v Majšpergu pri Ptujski gori. Mlademu paru želim obilo sreče.

Drobne novice. Iz Vidma poroča »G. V.«: Ko je peljal poštni postiljon Urh minuli četrtek pošto z videmskega kolodvora v Krško, je opazil neki dečko, da so bila vratca trezorja, v katerem se je nahajala pošta, odprta. Opozoril je na to postiljona, ki je opazil, da je izginila poštna vreča s 4 rekomandiranimi pismi, denarnim pismom s 1250 K in drugo pošto. Postiljon trdi, da so bila vratca zaprta, ko se je odpeljal s kolodvora. — Iz Šoštanj. Preiskava želodca in črev je dognala, da je bila 23letna kmetica Medved, o čije čudni smrti smo že poročali, v resnici z arzenikom zastrupljena. — V Gorenju pri Šoštanju so cigani pokradli trgovki Tamšetovi za več sto kron raznega blaga. — V Mariboru se je poročil trgovec Vilko Berdajs z gospo Stergarjevo. Bilo srečno! — V Vrbiu pri Zalcu se je poneprečil ugledni posestnik Štefan Holobar. Peljal je stelo, pri čemur so se mu splašili konji, hotel jih je zadržati in je padel, eden konj pa na njega. Pri tem mu je strl dve rebri.

Koroško.

Nesreča. Iz Beljaka nam poročajo: Blizu Sv. Magdalene se je pripetila v petek težka nesreča. Sestra nekoga gostilničarja je peljala domov repo. Krava, ki je bila vprežena v voz, se je splašala in vrgla ženo na tla, da je šel voz čez njo. Žena se je težko poškodovala in je drugi dan umrla.

Poskušen samomor. Iz Beljaka poročajo: V petek zvečer se je poskusil topničar Schwarz v zaporu vojašnice obesiti, vendar pa so ga še pravočasno rešili. Schwarz je drugi kuhar v častniški menaži gorske artilerije in se je s prvim kuharjem spril, vsled česar je bil kaznovan.

Primorsko.

Shod političnega društva »Edinost« v Trstu. V nedeljo se je vršil v Narodnem domu v Trstu shod, na katerem je govoril državni poslanec dr. Rybač o političnem položaju. Omenil je nesmiselno demonstracijo Italijanov za vseučilišče, ki jim je samopretveza, da se morejo izigravati za zatiranje in mučenje. Njim torej ne manjka ničesar za popolno srečo, kakor vseučilišče, Slovenci pa zaman zahtevajo svojih ljudskih šol, zaman se bore celo za svoje svete državljanske pravice. To je žalostna slika položaja na celnem našem jugu. Na eni strani narod, ki se je preobjedel vsega in zahteva le še kronanje vseh dobrot, na drugi strani narod, ki mora beračiti za najprimitivnejše svoje pravice. V nadaljnjem govoru je omenil trpine, državne navstavlence, za katerih pravice se bori tudi slovenstvo v Trstu. Da morejo misliti državni nastavljenici, ti stebri vsake države, na pasivno resistenco, je znak propadanja. Omenja nato češko-nemška spravna pogajanja ter dokaže, kako na severu in na jugu zatirajo Slovence na korist Nemcem. Eden glavnih netilcev teh prepričev pa je sam justični minister dr. Hochenburger. Vsak pošten Slovenec mora sočustvovati tudi z Rusini, ki se bore proti velikim denarnim žakljem v Galiciji in proti vladi in ki so pripravljene razbiti celo parlament, če ne dosežejo tega, kar jim je potem spremila do vrat one sobe, v kateri je sedel oblastno za mizo Urban Rak.

»Za lepe stvari se imam zahvaliti tvoji hiši,« je zagrmel takoj Urban Rak nad Matevžem Srebotom, ne da bi odzdravil poslednjemu na njegovo ponižni pozdrav. »Torej tvojemu sinu ni bilo dovolj, da je po celi Ljubljani stresal Srebotov sad in tam zaplodel toliko nezakonskih otrok, da mora dan na dan letati k sodišču, temveč je začel sedaj staro pesem še tukaj peti. Kakor da ne bi bilo prav nobenega drugega dekleta — lotil se je tudi moje hčere in jo tudi resnično zapeljal ta Srebotov petelin! Skratka rečeno: moja hči je s tvojim sinom v drugem stanu in sedaj mi povej ti kot oče tega lepega sina, kako se hočeš obrniti, da ne bode prišla moja poštna in spoštovana hiša ob svoje dobro ime?«

Matevž Srebrota ta nepričakovana novica nikakor ni posebno pretresla, ker se je hitro spomnil, da bi Rakova Franciška ne bila za njegovega sina napačna nevesta, ker je iz tako dobre in imovite hiše. Da bi seveda svojemu sinu v svrhu ženitve izročil gospodarstvo, nato niti v sanjah ni mislil, ker je bil še preveč trden in ker je imel tudi še zadosti naslednikov za gospodarstvo pri svoji hiši. Zato je popolnoma hladnokrvno odvrnil Urbanu Raku:

»No, se bodeta pa vzela.«

(Dalje prihodnjič.)

XXIV.

Pa meniva s starcem zgovornim o tem se in onim.

Aškerc: Mučeniki.

Med tem, ko je mladi župnik utrjeval svoje Marijine device v pravi katoliški pobožnosti, in ko je mladi kaplan Čuk posloval kot blagajnik in tajnik pri novi posojilnici, oziroma kot komi v konsumnem društvu, sta se pa raznesli po Orehovljah in okolici dve važni novici.

Prva novica je bila ta, da hoče kupiti bogati Urban Rak obsežno Hrastarjevo posestvo v Orehovljah, katero se je tedaj ravno prodajalo za proste roke, ker se je nameraval sedanjim lastnik, ker mu je umrl edini sin in naslednik, preseliti v mesto k svoji omoženi hčeri.

Druga novica je bila pa še bolj zanimiva. Ljudje so namreč govorili, da hoče Urban Rak kupiti Hrastarjevo posestvo za svojo hčer Franciško, ki se bode omožila. Govorilo se je nadalje tudi, da bode vzela Rakova Franciška v zakon Franceta Srebrota iz Brezovice in se potem s svojim možem preselila na Hrastarjevo posestvo.

Nekateri so verjeli obe te dve novici, drugi so pa majali z glavami in menili, da se Urban Rak vendar ne bode tako daleč zavrgel, da bi vzela za zeta Franceta Srebrota, ki bo prinesel k hiši kvečjemu le nekaj bore tisočakov, dočim bo on lahko

svoji hčeri naštel kot odpravek cele mernike suhega zlata. Tako so ljudje ugibali semintje in radovedno čakali, če se pokaže, da so te okrog krožeče novice resnične ali ne.

Kmalu se je pa izkazalo, da je vsaj prva novica o nakupu Hrastarjevega posestva popolnoma resnična, ker je stari Hrastar nekoč, ko je prišel iz mesta, sam povedal raznim svojim znancem in prijateljem, da je prodal svoje posestvo z vsjo živo in mrtvo pritliklo, kakor stoji in leži, Urbanu Raku za pogojeno kupnino 50.000 K, da sta prejšnji dan napravila v mestu pri tamošnjem odvetniku že kupno pismo in da mu je Urban Rak takoj po podpisu kupnega pisma celo kupnino v gotovini odštél, vsled česar ima že bodoči poneдельник nastopiti posest in užitek kupljenega posestva njegovega hči Franciške Rakove, ker je posestvo kupil Rak za to svojo hčer Franciško, na katero se bode kupljeno posestvo tudi takoj prepisalo.

Tako so radovedni vaščani zvedeli, da se preseli k njim na Hrastarjevo posestvo bogata Rakova hčer, o kateri se je toliko in ne posebno veliko dobrega govorilo po devetih bližnjih župnijah.

Udeležiti se je pa skoro tudi druga novica o nameravani poroki med Rakovo hčerjo in med mladim Francetom Srebotom, ker je nekdo bodočo nedeljo prinesel iz Brezovice še gorko vest, da sta bila pri jutranji

maši enkrat za trikrat oklicana France Srebot, posestnikov sin, in Franciška Rakova, posestnikova hči.

Ta novica je pa v Orehovljah in povsod drugod provzročila posebno mnogo prahu in govoric.

Do te zelo zanimive in nepričakovane možitve med Rakovo hčerjo in Francetom Srebotom pa ni prišlo gladko, temveč se le po precejšnjih in hudih bojih med Urbanom Rakom in njegovo ženo na eni strani in med stariim Rakom in stariim Srebotom na drugi strani.

Nekega lepega dne je namreč Rakova žena opazila, da je hčeri nankrat izostalo perilo. Postavila jo je vsled tega na odgovor. Hči je dolgo tajila in se na vse mogoče načine izgovarjala. Ko je pa mati vedno bolj pritiskala na hčer in ko je hči le uvidela, da ji vsi izgovori nič ne pomagajo, se je pa vdala in priznala, da je v drugem stanu s Srebotovim Francetom, ki jo je zapeljal tedaj, ko sta se vracala iz ponesrečenega oglada pri Novakovih v Orehovljah, in ko sta baje izgubila na povratku zavoro, katero je bilo treba tedaj cele štiri ure čakati.

Ko je Rakova žena od svoje hčere zvedela to neprijetno novico, jo je pa takoj povedala svojemu možu. Urban Rak je bil vsled tega ves divji in je metal okrog sebe najgrše priimke, kakor farška cunjia in podobno. Tudi je hotel svojo hčer

sramotno pognati, od hiše, češ, da za take k... ni prostora v njegovi pošteni hiši. Žena je pogovarjala z vsemi mogočnimi dobrimi besedami svojega razdivjanega moža, vendar je bilo treba mnogo prigovarjanja, predno se je razljučen Urban Rak le nekoliko ali vsaj toliko pomiril, da je kot hladen in trezen računar začel računati z danimi razmerami, katerih ni bilo več mogoče spraviti s sveta.

Ko se je toliko pomiril, je bila njegova prva skrb ta, da se kolikor mogoče lepo in dobro izveže iz te skrajno mu neljube zagate, v katero je zašel po krivdi svoje nesrečne hčere, in da obvaruje pošteno ime svoje ponosne hiše pred hudobnimi jeziki. Sklenil je pred vsem poklicati za drugi dan, ko se bode popolnoma umiril in ko bode imel zopet zbrane vse svoje misli, k sebi starega Matevža Srebrota, da poskusi z njim urediti to skrajno neprijetno zadevo na tak način, da ljudje ne bodo nič sumili in da pri ti ureditvi tudi ne bode trpela škoda Rakova hiša.

Na Rakov poziv je prišel drugi dan Matevž Srebot v Rakovo hišo ves zvedav, kaj je povod temu nepričakovanemu povabilu. V veži ga je sprejela Rakova žena, ki je mimogrede pošepetala na ušesa Matevžu Srebotu, da je njen mož ves divji in da zato prav lepo prosi Srebrota, da naj vsaj nič kaj takega ne reče ali ne stori, kar bi njenega moža še bolj spravilo v jezo. S temi besedami ga

gre. Imamo v tej naši državi komisarjate na vseh koncih in krajih, drugi komisarjati se pripravljajo in še državni zbor bo vlada spodila domov, potem je srečno zadavila vsako avtonomijo. In spravno sodišče, ki je poklicano, varovati interese državljanov bo tudi to pot, kakor v slučaju češkega komisarijata, pritrdilo vladi. Eden temeljev države je neodvisnost sodnikov. Te dni pa smo doživeli, da je justični minister sam kršil zakon in ta princip. Neki častnik je opsoval in udaril nekega natakara v dunajski kolodvorski restavraciji, češ da je dal njegovemu očetu nazaj iz 10kronskega bankovca in ne iz 20kronskega. Častnik se je zaradi te zasužnice sam naznanil častnemu sodišču. Prišlo je do razprave in sodnik se je prepričal, da je govoril natakara resnico, zato je natakara oprostil. Tudi častnik je bil s tem zadovoljen in je molčal. Justični minister pa je dal ukor onemu sodniku ker je bil nepristranski. Še lepši je drug slučaj. Neki rezervni poročnik se je prepričal da ima njegov najboljši prijatelj, artilerijski poročnik, razmerje z njegovo nevesto kljub temu, da mu je dal ta častno besedo, da to ni res. Prišlo je do razsodišča in deklica je priznala. »Častno« sodišče pa je ukazalo poročniku, da mora deklico tožiti in celo državno pravičnost je nastopilo proti njej, češ da je nalagala oblast. Vse to pa se more gojiti le, ker je justični minister dr. Hochenburger.

Demonstracije v Trstu. V nedeljo se je vršil v gledališču Rossetti protestni shod v vprašanju italijanskega vseučilišča. Dijakov je bilo prav malo, zato pa mnogo mularije in zlasti mnogo Italijanov iz kraljestva. Razporeditev je bilo že začetkom shoda sila bojevitost, tako da so postavili še takrat dva socialna demokrata pred vrata. Po shodu so vzpizorili Italijansimi demonstrativni obhod po mestu, prišli pa so samo do Akvedota. Spotoma je bila policija prisiljena 28 demonstrantov aretirati. Od teh je pridržala v zaporu tri, in sicer 20letnega trgovskega pomočnika Nocchija, 27letnega mornariškega mašinista Molinaria in 18letnega šoferja Krumpeja. Stan teh aretirancev že kaže, da niso demonstrantje prav nič potrebni italijanskega vseučilišča in da tudi svojih spoštovanih gospodov sinov ne bodo še tako kmalu poslali na vseučilišče, da bi se jim že sedaj tako mudilo, da dobe svojo alma mater. Sploh pa je napravila cela demonstracija zelo klavrn vtisk in se demonstrantom tudi ni posrečilo motiti slovenski shod v Narodnem domu.

Se enkrat demonstracije v Trstu. Tudi tržaški srednješolci so začutili potrebo po vseučilišču in so včeraj ob 1. popoldne malo demonstrirali. Dva dijaka je policija aretirala, ker sta imela preživo potrebo po vseučilišču. Drugega se pri tej demonstraciji ni zgodilo.

Kuga na avstrijskem parniku. Zdravstveno stanje v mornariškem lazaretu se nahajajočih oseb je popolnoma povoljno. Predvčerajšnjem so odprli ladjo »Sofijo Hohenberga«, v kateri so bili zažgali mnogo žvepla, in spravili iz nje veliko množino podgan, ki jih bodo preiskali in potem sežgali. Včeraj so parnik desinficirali.

Iz Opafije nam poročajo: Dvornji svetnik Pavel pl. Elek je demisijsiniral kot predsednik avstrijske Rivierabanke. Demisija je v zvezi s slabim finančnim položajem tega zavoda, ki ga je povzročilo dejstvo, da so zaprli igralnico in da je prometna družba falirala.

Dalmatinsko vino. Društvo dalmatinskih vinskih trgovcev je poslalo trgovski zbornici v Splitu vlogo, ki ima namen končati konflikt med ogrskimi oblastmi na Reki in dalmatinskimi trgovci z vinom. Vloga predlaga razne modalitete, da bi se odstranile razne težkoče pri prevažanju dalmatinskega vina preko Ogrske. Ustanovi naj se posebna preiskovalna komisija na Reki, ki naj kontrolira tja dospelje pošiljatev vina. V to komisijo naj pošlje avstrijska vlada enega kemika. Ogrska naj prizna spričevala o analizah, izdana od kmetijske šole v Splitu. Ogrski vladi pa naj se nudi možnost, da odpusti delegata v kmetijsko šolo za preiskavo vin. Ogrski interesi so s tem zadovoljni ter obstoja upanje, da bo prišlo tem potom do rešitve.

Dnevne vesti.

+ **Deželni odbor** je doposlal županu dr. Tavčarju ta - le dopis: »Deželni odbor je na podlagi § 80. občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano sklenil, da je izvršiti splošno revizijo gospodarstva mestne občine ljubljanske in vseh njenih naprav. Za izvršitev revizije so se za sedaj določili sledeči gospodje: Podravnatelj deželnih uradov dr. Fran

Zbašnik, kot voditelj revizije; nadležni deželni komisar dr. Ferdinand Tomažič, (ki bo tudi nadomestoval podravatelja dr. Zbašnika v vodstvu revizije), deželni koncipist dr. Fran Logar, deželni knjigovodja Henrik Lindner, ravnatelj deželne banke Gjuro Rašica, deželni računski revident Henrik Peternel, nadupravitelj deželnih dobrotelčnih zavodov Gustav Nebenhühner, deželna nadoficijalar Franc Kristan in Ivan Možina ter deželni oficijal Janko Jerala. Deželni odbor si pridržuje morebitne poznejše spremembe ali spopolnitve glede revizijskega osebja. — Gospod župan se o tem obvešča s pozivom, naj takoj potrebno ukrene, da dobi revizijsko osebje neovirano ves material in vse uradne pripomočke, ki se jih bo potrebovalo za pregled in presojo gospodarstva mestne občine ter njenih naprav in zavodov, brez izjeme, na razpolaganje, ter da se bodo podala tudi vsa potrebna pojasnila. Pripomni se, da ima revizijsko osebje po odredbah zgoraj označenega vodilnega uradnika pravico vpogleda v vse gospodarstvo, odnosno v vse spise, knjige in pripomočke brez vsake omejitve. — Pred pričetkom revizije se bo zgledil voditelj revizije pri gospodu županu ali njegovem mestniku na mestnem magistratu. — Župan pozdravlja z veseljem in s hvaležnostjo ta dopis deželnega odbora ter bo šel revizijski komisiji v vsakem oziru na roko. Kar bodo gospodje revizorji zahtevali, vse se jim bo dalo, ker zastopa župan stališče, da se ne sme ničesar prikrivati. In če revizija dožene, da je na magistratu kdo kradel, kakor trdi »Slovenec«, bo župan proti krivcem brez pardona nastopil. Župan pa nikomur ne prikriva, da se je pri mestu gospodarilo na ta način, da se niso hotele povisati naklade — tudi drugod se tako gospodari — in da so se vsakoletni primanjkljaji pokrivali iz fondov pri mestnih zavodih. Mesto da bi se povisale doklade, je mestna občina napravljala dolg sama pri sebi. Tudi v tem oziru stoji župan na stališču, da ni treba ničesar prikrivati. S proračunom za leto 1914, ki je že izgotovljen, ter pride koncem novembra 1913, ali pričetkom decembra 1913 v razpravo, bo predloženo občinskemu svetu obširno županovo poročilo, ki bo obsegalo primerne predloge.

+ **Slovenski Sokoli v Parizu.** V sredo dopoldne ob 9. uri se odpelje slovenska sokolska vrsta v Pariz k mednarodni telovadni tekmi. V vrsti so bratje: Stane Vidmar (Ljubljana I.), Alojzij Jerin (Celje), Fran Miklavc (Trst), Alojzij Pogačnik (Ljubljana), Vinko Rabič (Ljubljana), Jakob Sever (Ljubljana II.) in Egon Jezeršek (Trst). Vrste je vabil Zvezin načelnik br. dr. Murnik ter jo bo vodil tudi pri tekmi. K tekmi se je prijavilo šest narodnosti: Belgijski, Čehi, Francozi, Italijani, Luksemburžani in Slovenci. To je razmeroma majhno število, saj je v evropski mednarodni zvezi združenih 13 telovadnih zvez. Malo število prijavljenih vrst pa ni pripisovati malemu zanimanju za to tekmo, ki je najodličnejša, pa tudi najtežja telovadna tekma na svetu, temveč prav težkost tekme je ovira večje udeležbe: čisto gotovo je, da bi se je udeležile vse združene zveze, samo če bi mogle postaviti celo vrsto zanj sposobnih telovadcev. Tem častnejše je zato za mali slovenski narod, da se more podati v to tekmo. Doselej je še vedno dosegla slovenska sokolska vrsta jako časten uspeh. Pri zadnji tekmi, v Turinu, si je priborila že četrto mesto ter ob 882.11 doseženih točkah zaostala samo za 1775 točk za vrsto velike laške telovadne organizacije, premagala pa Belgijce, Luksemburžane, Hrvate in Rumune. Stališče, ki ga bo imela vrsta letos v Parizu, je posebno težko. Vse druge prijavljene organizacije razpolagajo z obilnimi denarnimi sredstvi ter imajo — razen Čehov — tudi veliko podporo države. Lahko torej popolnoma posvete vadbi mnogo več časa nego je to mogoče v slovenskem, na gmočnih sredstvih tako revnem Sokolstvu. Naša vrsta se je mogla vaditi samo en mesec, francoska n. pr. vadi že osmi mesec. Francozi že oznanjajo Čehom, ki v primeri z njimi tudi ne vadijo dolgo (dasi dalje nego Slovenci), da jim čisto gotovo odvzemo prvo mesto, priborjeno v Turinu. Tudi Italijani že vadijo mnogo časa; v njih vrsti je svetovnoznani tekmovalac Braglia. Da bodo Belgijski in Luksemburžani, poraženi v Turinu od Slovencev, napeli vse sile, da zopet zavzamejo izgubljene pozicije, se razume samo ob sebi. Slovenci bodo morali biti izredno hud boj, da si obranijo in ohranijo sedanje svoje mesto. Naj pa bo izid glede razvrstitve vrst kakeršenkoli, toliko je gotovo, da slovenski Sokoli v Parizu ne bodo delali nečast svojemu narodu. Ne odločuje samo dobljeno mesto, ampak važna za oceno vrste je tudi vsota doseženih točk: pri tako težki tekmi je že častno za vsako vrsto, pokazati

z zadostnimi odstotki vseh doseženih točk, da je usposobljena za to tekmo, pa naj doseže katerokoli mesto. To priznava sedaj tudi tekmovalni red sam z novim določilom, da za vrstam z 80% prisoditi prve nagrade, s 70% druge in s 60% tretje nagrade. 60% je potemtakem minimum za časten uspeh. Da dosežejo slovenski Sokoli docela častno razmerje proti tako mogočnim nasprotnikom, proti takim telovadnim velesilam, to smemo zanesljivo pričakovati.

+ **Klerikali v boju proti gasilnim društvom.** Klerikali so v deželnem odboru zopet sklenili atentat na gasilna društva. Ubiti hočejo vsa gasilna društva, ki se nečejo dati vpreči v klerikalni voz, ki hočejo ostati zvesta svojemu človekoljubnemu namenu in nečejo postati organizacije za klerikalno agitacijo. Od društev zahtevajo tako spremembo pravil, da bi ta društva postala popolnoma izročena klerikalni komandi. Tista društva, ki se nečejo ukloniti, bodo kaznovana s tem, da ne dobe nobene podpore iz denarja, ki je deželnemu odboru samo zaupan! A še več! Klerikali zahtevajo razpust društev v Dobu in Ilirski Bistrici, ker nista hoteli gasiti izven domače občine, in sicer vsled tega ne, ker nista dobili podpore. Deželni odbor misli, da se bodo društva dala od njega prikrajševati in preganjati — plačevala pa bodo to s tem, da bodo na svoje stroške hodila drugim občinam na pomoč! Tako neumno pa nobeno društvo ni in raje bo vsako društvo opustilo sploh svoje delovanje, kakor da bi se vklonilo takemu zverinskemu terorizmu. Nadalje je deželni odbor sklenil, naj županstva vzamejo pravico do gašenja vsem društvom, ki so podala izjave, da ne bodo hodila gasit v druge občine, če jim deželni odbor ne da podpore. To je že vrhunec nasilnosti. Tisti deželni odbor, ki odreka društvom za gašenje v drugih občinah potrebno podporo, je tako nesramen, da zahteva, naj ta društva vzlic temu hodijo v druge občine gasit. Očividno je namen deželnega odbora, ubiti vsa društva, ki niso včlanjena v njegovi strankarski organizaciji, uničiti vse, kar ni strankarsko klerikalno. Če pojde vlada klerikalcem tudi pri tem na roko, se zna ta satanski načrt tudi uresničiti. Boljše pa je, da naprednjaki vse razbijejo, kakor da bi se vklonili črni svojati.

+ **Okradeni ubožni zakladi.** Piše se nam iz praviških krogov: Omenili ste zadnjič nekaj karakterističnih slučajev, kako so duhovniki kradli v ubožnih zakladih, dokler jim država ni iztrgala oskrbovanja teh zakladov iz rok. Takih slučajev bi se dalo še mnogo navesti. Pokojnik Karel Deschmann jih je vedel posebno mnogo in jih je imel tudi več zapisanih. Enega se spominjam: Neki gorenjski duhovnik je vedoma zapisoval, da je dal po tri goldinarje podpore, pa ni nikdar dal več kakor en goldinar. V občini je stanoval tudi mož, ki je bil dobro znan z Deschmannom in ki mu je ta duhovska golufija presedala. Zbral je celo vrsto takih slučajev in potem postavil tatinskega duhovnika pred alternativo: ali plačaš iz svojega prezidavo farovža, ali pa te naznanim sodišču. In župnik je plačal popravilo farovža. Deschmann se je večkrat izrazil: Duhovniki so pokradli vsako leto dobro tretjino vsega, za ubožce nabranega denarja!

+ **Falotje že beže!** Bliža se čas novega porotnega zasedanja. Na dnevnem redu tega zasedanja pa so razprave proti krščansko - katoliškim odgovornim urednikom »Slovenca« in »Gorenjca«. Ti katoličani se sicer nikogar ne boje, niti hudiča, vendar pa imajo silen strah pred poroto, še silnejši kakor hudič pred križem. Zato jih kar jemlje noč, čim se bliža novo porotno zasedanje. Kakor poroča »Sava«, je odgovorni urednik »Gorenjca« Florjancič že izginil, ker bi se moral pred poroto zagovarjati na tožbo gospodične Kamile Theimerjeve. Ker visi ista tožba tudi nad vratom bivšega »Slovenčevega« urednika Moskerca, stavimo, da bo tudi ta vzel pot pod noge ter skušal uteči roki pravice, kakor je to že navajen. Porotno zasedanje je tu in lo-povi se skrivajo v varna zavetišča.

+ **Radovljški kolodvor.** To pa drži. Tako drži, kakor bi bilo pribito. Zdej ni nobenega dvoma več, da dobi Radovljica nov kolodvor in to po zaslugi viteza Pogačnika in tehanta Novaka. Kdo more še misliti, da kolodvora ne bo in da je vse to le volilni manevar, ko je pa vendar železniški minister sam pisal tehantu Novaku, da zgradi kolodvor prihodnje leto. Takega mogočnega dostojanstvenika, kakor je kak tehant, pa minister vendar ne bo pital s praznimi obljubami. Res, da leži na ljubljanskem magistratu na tucate pisem različnih ministrov, da se zgradi v Ljubljani nov kolodvor, in res je, da so bili vsi dotični načrti že pred desetimi leti gotovi, toda, če ljubljanske kolo-

dvora še sedaj ni, je pa treba pomisliti, da v Ljubljani ni nobenega tehanta, ki bi mu bil minister kolodvor obljubil. Res je tudi, da bi morala belokranjska železnica že več let teči, dasi ni bila obljubljena s kakim ministrskim pismom, nego s postavo in da je vlada celo postavila več let prezirala, tako, da bo belokranjska železnica šele prihodnje leto, torej z večletno zakasnitvijo otvorena — a to je izjema. Če kak minister enkrat vitezu Pogačniku in povrh še radovljškemu tehantu kaj obljubi, potem je gotovo, da svojo obljubo tudi izpolni. Zgodilo se je sicer že dostikrat, da je kak minister prelomil besedo ali da s prazno obljubo potolaži viteza Pogačnika in radovljškega tehanta, to je čisto izključeno.

+ **Krek v Tuhinjski dolini.** Preteklo nedeljo se je kandidat Krek inkognito pojavil med Tuhinji. Kandidat se zaveda, da je »anima kandidata«, zato si je pri jutranji pridigi v Spodnjem Tuhinju izbral pri cerkveni pridigi za predmet, kako je sejal sejal seme. Strah je lepa lastnost, samo če bi bil to božji strah, toda Krek je korajžen fant, vendar se boji ljudske volje in božjih angelčkov, ki so mu na agitačnih potih v lepi moravški dolini tako lepo poti posejali z njegovimi ljubimskimi pismi drage njegove Kamile. Kakor rečeno, nihče ni vedel o Krekovem prihodu. Po maši je imel javen shod zjutraj v Spodnjem Tuhinju, opoldne v Zgornjem Tuhinju. Na obeh shodih je imel skupno 40 do 46 poslušalcev. Ističasno se je zaupno sestalo 16 tuhinjskih kmetov, ki nočejo več slepo ubogati gospodov iz farovžev.

+ **Volilni boj na Dolenjskem.** To nedeljo so klerikali pričeli z oficijalno agitacijo, ki jo je vodil med svojimi rojaki priljubljeni profesor Jarc. Na shodu v Prečini je Jarc predstavil nova dva kandidata, in sicer župana Zorca za splošno kurijo, belokranjskega Mihelčiča pa za kmet. kurijo. Glavna skrb obeh kandidatov se suče okoli vprašanja, kje je bil Kristus rojen: ali v Betlehemu, kakor trdi sv. pismo, ali v Nazaretu, kakor mislijo Jarčevi nasprotniki. Ker je to vprašanje silno važno za rešitev dolenjskega kmeta, je Jarc svojim klavcem zaukazal, da morajo voliti očeta Štemburja in Mihelčiča, ker je posebno Štembur silno zrel, da bo to vprašanje pravilno rešil. — Torej, kakor smo že v naprej vedeli, drugega orožja klerikali nimajo, kakor edino še vero, da v vlačijo v politično debato.

+ **Samostojni kandidat v splošni kuriji za novomeški okraj.** Gosp. profesor in posestnik Amat Škerlj je prevzel za novomeški okraj kandidaturu kot samostojni kandidat.

+ **Kandidature v Idriji.** Socialnodemokratska stranka je postavila v Idriji za svojega kandidata gosp. Etbina Kristana, klerikali pa dekana M. Arkota.

+ **Reklamacijsko postopanje.** Za deželnozbornske volitve je bilo vloženih ca. 1600 reklamacij. Od teh je vložila narodno - napredna stranka ca. 1000, S. L. S. ca. 450, Nemci ca. 50, socialni demokrati in posamezne osebe ostale reklamacije.

+ **Na vseučilišču v Pragi** je promoviral za magistra farmacie gosp. Fedor Gradišnik.

— **Javna telovadba slovenske sokolske vrste za mednarodno tekmo v Parizu** se je vršila včeraj ob pol 9. v telovadnici Narodnega doma. Vrsta, ki jo je postavila Slovenska Sokolska Zveza, da tekmujejo tudi mi Slovenci na mednarodni tekmi, je častno rešila svojo nalogo. Pri vseh vajah se je videlo dolgotrajno in vztrajno delo v telovadnici, jekleno telo in jeklena volja. Že skozi mesec dni telovadijo bratje po osem ur na dan, uspeh je krasen in če se je sem pa tje tudi ponesrečila kakava vaja, pripisati je to utrujenosti po šurnem dnevnem delu. Vrsta sestoji iz načelnika br. dr. Murnika ter šestih telovadcev in enega namestnika in sicer iz bratov: Jerina, Jezerška, Miklavca, Pogačnika, Rabiča, Sevrca in St. Vidmarja. Proste vaje, ki so jih izvajali telovadci po štetju, bile so izborne ter so žele med občinstvom obilo pohvale. Telovadba na orodju, kakor na bradlji, drogu, konju na šir ter krogih pa je pokazala, s kako točnostjo obvladajo telovadci ogromno delo v telovadnici. Kar najbolje so uspele predpisane vaje na vsakem orodju, naravnost mojstrsko pa so izvajali prostovoljne vaje. Posebno eleganca in finoča vaj brata Vidmarja ter velikanska fizična moč brata Miklavca naravnost očarata gledalca. Tudi plezanje ter dviganje roč je pokazalo hitrost in moč telovadcev. — Občinstva je bilo mnogo, vendar bi bili ob tej priliki pričakovali, da prihite vsi, ki se zanimajo za telovadbo in sokolstvo, na ta večer. — Jutri odhite brati telovadci proti Parizu, kjer se bo vršila 16. t. m. tekma, želimo jim iz srca po tako

trudapolnem delu tudi zaželjenih uspehov.

— **Iz Belgrada** poročajo, da je tjakaj prispel ravnatelj Ivan Hribar iz Ljubljane, da uredi neke posle narodnogospodarskega značaja.

— **Deklamacijski večer preložen.** Ker odpotuje gospod Valo Bratina na nujno povabilo na Koroško, kjer bo vodil režijo gledališke predstave ob priliki velike Einspielerjeve slavnosti, ki se vrši dne 16. t. m. v Celovcu, se je moral za ta teden napovedani »Deklamacijski večer« na katerem nastopita tudi gospod režiser Mil. Skrbinišek in gosp. Jos. Šest — preložiti na prihodnji teden. Datum in natančni spored še priobčimo.

— **»Sveta« Johanca — tatica?** »Riečki Novi List« poroča: Zagrebška policija je poslala reški tiralnico za neko »svetnico«, katere opis popolnoma odgovarja Johanci Jerovškovi. Dotična »svetnica«, ki jo zasleduje zagrebška policija, je bila pred par tedni v Zagrebu, kjer se je mudila v samostanu usmiljenih sester, in je ukradla, predno je odpotovala z reškim vlakom, v neki krčmi v Kolodvorski ulici Štefanu Lisiku 700 kron. — No, lepa tica je ta »sveta« Johanca, katere krvavo srcajo si je shranil kot svetniško relikvijo sam škof Anton Bonaventura!

— **Zaprta ulica.** C. kr. policijsko ravnateljstvo je zaprlo Čevljarsko ulico od Turjaškega do Jurčičevega trga radi demoliranja hiše št. 3 v Čevljarski ulici za vozove in pešce od 12. novembra do preklica. Za stranke, ki stanujejo v tem delu ulice je odhod in dohod dovoljen. Prestopki te prepovedi kaznovali se bodo po cesarski naredbi z dne 30. septembra 1857, drž. zak. št. 198 z globo od 2 do 200 K, oziroma z zaporom od 6 ur do 14 dni.

— **Zaprta most.** C. kr. policijsko ravnateljstvo je popolnoma zaprlo šentpeterski most vprčo njegovega slabega stanja za vozni promet od 12. novembra 1913 do preklica. Prestopki te prepovedi kaznovali se bodo po cesarski naredbi z dne 30. septembra 1857, drž. zak. št. 198 z globo od 2 do 200 K, oziroma z zaporom od 6 ur do 14 dni.

— **Zrele jagode** s cvetjem je nam poslala gđ. Micika Bevec. Nabrala jih je v Beli cerkvi na Dolenjskem.

Umrli je v Idriji Fran Majnik, rudar in knjigovez v 60. letu svoje starosti. Pokojnik je bil zvest somišljenik narodno - napredne stranke v Idriji ter mnogoleten član delavskega bralnega društva. Bodi značajnemu narodnjaku ohranjen trajen spomin!

Nemška zlobnost na pošti. Dne 17. oktobra t. l. je bilo v Rablu na Koroškem oddano pismo, naslovljeno v Vipavo. Adresat je dobil to pismo — dne 9. novembra. Celih 13 dni je torej rabilo to pismo iz Rabla v Vipavo, dasi pridejo sicer taka pisma v dveh dneh. Pismo je imelo samo-slovenski naslov in zato so se sem in tja pošiljali.

Izlet na Brionske otoke. Kakor smo že poročali, priredi g. A. Milavec iz Logatca 19. t. m. skupen izlet na divne Brionske otoke. Opozarjamo občinstvo na ta izlet. Pojasnila daje prej omenjeni gospod.

Nesreča na ulici. Včeraj popoldne se ga je bil nek delavec, ki se je s kolesom peljal po Florjanski ulici, preje tako nasrkal, da je padel na vogalu Florjanske in Rožne ulice s kolesa ter se na glavi tako poškodoval, da so vsega okrvavljene ga odvedli v trnovsko policijsko stražnico, od tam pa z rešilnim vozom v deželno bolnišnico. Ker je bil mož tako pijan, da ni mogel govoriti, se takrat ni zamoglo dognati kdo je.

Nesreči. V soboto je železosturgarski vajenec v Sammassovi tovarni Ladislav Arnsč prišel z levim sredincem in mazincem v stroj, kateri mu je oba silno premečkal. — Delavka Terezija Habjanova je prišla pa v tovarni za lep pri premikanju nekega voza z levo roko pod prednje kolo, katero ji je istotako zmečkal mazinec. Oba sta ostala v domači oskrbi.

Samomor. Včeraj popoldne se je v realni telovadnici obesil bivši raznašalec časopisov, sedaj pomožni sluga v ti telovadnici 66letni Avgust Verdir, ristojen v Ljubljano. Njegovo truplo so prepeljali v mrtvašnico k Sv. Krištofu. Vzrok samomora ni natančno znan, brzokone je pa nekoliko k temu pripomogel alkohol.

Naval na ostanke, kakor je bil v soboto in pa vzkliki kupovalcev: »Kako ceno!« je neovržen dokaz, da so cenjeni kupovalci z blagom in cenami kar najbolj zadovoljni. — Prihodnjo sredo in soboto pride zopet nova lepa partija ostankov blaga na zalogo. Priporoča se trdka »Hermes« brata Wokač, Ljubljana, Šelenburgova ulica 5 l. nadstropje.

Narodna obramba.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za občinu Moste priredi, kakor običajno, tudi letos »Martino-vo gos« in sicer se vrši v nedeljo 16. t. m. pri Trčku, Pod Lipo. Začetek ob 5. uri popoldne. Pričakujemo obile udeležbe od strani mošćanskega občinstva kakor tudi meščanov, ker je za Moste velikega pomena, kajti podružnica je še mlada in ima močnega sovražnika, kateremu se vsiljuje podpora od vseh strani. Pridite, saj zabave boste našli sigurno obilo, ker program je popoln.

Društvena naznanila.

Za družabne večere »Narodne Čitalnice« v Ljubljani so priprave gotove in za prvo prireditev, v soboto, 15. t. m. vlada najživahnejše zanimanje v vseh krogih. Te priredbe, ki imajo namen, zbirati našo družbo k prijetni, neprisljeni zabavi se bodo vršile vsakih 14 dni v čitalničnih prostorih »Narodnega doma«. Razven plesa bo vsak večer še različen zabaven spored. Tako bo 15. t. m. orkester dam in gospodov nastopil s sledečim repertoarjem: 1. Koračnica iz »Sramežljive Suzane«; 2. Goodby (Sayonara); 3. Valčki iz »Ciganskega primaša«. Za 29. t. m. pa se napoveduje »Kintop trupa«, slavnoznana iz letošnje kopaljske sezone na Bledu. — Izmed plesov se bodo pod vodstvom g. plesnega učitelja Mor-terre gojili tudi moderni plesi, kakor two step in tango. Pomnožen zabavni komite je za te prireditve, ki stoje pod protektoratom ljubljanskih narodnih dam, pripravil lepo vrsto najizbranejših zabav. Večeri se prično točno ob pol 9. zvečer.

Podporno društvo za slovenske visokošolce v Pragi bo imelo v soboto, dne 15. t. m. ob 7. uri večer v prostorih plzenjske restavracije »u Malinu«, Praga III. Spalená ul. št. 9. svoj letni občni zbor.

Razne stvari.

* **110 odvetnikov v kazenski preiskavi.** Iz Petrograda poročajo: Policija je uveljavila proti sedesetim odvetnikom, ki so se pridružili protestu proti procesu Bejlis, kazensko postopanje ter zaprlo njihove pisarne.

* **Velik požar v Petrogradu.** Iz Petrograda poročajo: V mestnem delu Peski je izbruhnil velik požar. Pet oseb, med temi en gasilec, je bilo usmrčenih. Mnogo oseb se je le težko rešilo in je zadobilo težke opekline.

* **Gibanje med angleškimi pošt-nimi uradniki.** Iz Londona poročajo: Predvčerajšnjim se je tu vršilo veliko zborovanje pošt-nih uradnikov vseh vrst. Sklenili so, da bodo o bo-žiču stavkali, če finančni minister ne ugodí njihovim zahtevam.

* **Pariski avtomobilski apači.** Iz Pariza poročajo: Na gnojišču pred mestom Lille so našli pred tremi dnevi truplo šoferja Labarreja, ki je imelo pet ran od revolverjskih krogelj. Njegov avtomobil je zginit. Najbrže so apači avtomobil najeli ter po-tem šoferja ustrelili.

* **Dober lov.** Iz Varšave poročajo: V noči na nedeljo so aretirali v neki kavarni 89 trgovcev s človeškim mesom, med temi nekaj agen-tov, ki so ravnokar prišli iz Amerike. Med aretiranci je poglavar te tolpe, z imenom Silbermann, ki je ravnokar prišel iz Brazilije.

* **Izseljeniški škandal.** Iz Črno-vic poročajo: Policija je definitivno zaprla izseljeniški pisarni »Kompas« in »Kolumbus«. Lastniki so pobegnili. V Ickany so aretirali tri osebe ter zaprli filialko Austro-Americane. Vodja filialke Austro-Americane v Novosilici je bil aretiran, njegova pisarna pa zaprta.

* **Zastrupljenje.** Iz Berolina po-ročajo: Lekarnarja Friedricha in njegovega slugo Ruprechta so našli v lekarnarjevem stanovanju zastrup-ljena. Iz pismov, ki so jih dobili, je razvidno, da sta izvršila samomor. Vendar pa menijo, da je Friedrich najprvo zastrupil slugo, potem pa sebe. Baje sta imela nenaravno raz-merje.

* **Zastrupljenje na svatbi.** Iz Pariza poročajo: V torek je bila v mestecu Cholet pri Angesu svatba, na kateri je bilo kakih petdeset oseb. Še poročil je zbolelo štirideset oseb na znakih zastrupljenja. Osem oseb je že umrlo, med temi novoročen-ca, obe tačči, ena družica in trije svati. Obduciranje je pokazalo, da je bilo zastrupljenje čin zločinskega maščevanja. Dobili so sledove arze-nika v želodcih zastrupljenih oseb.

* **Divjanje artista.** Iz Essena ob Ruhri poročajo: Artist Gmell, kate-remu je neki gostinčar blizu Krup-pove tovarne prepovedal nastopiti, je streljal iz revolverja. Ustrelil je proti gostilničarju in natakarku, ven-

dar pa ni nikogar zadel. Artist je na-to pobegnil v Kruppovo pivnico, ustrelil pri vходу nekega gosta ter se potem zabarikadiral v kotu gostil-ne. Na to je začel streljati med goste, ki jih je bilo zelo mnogo v gostilni. Ustrelil je samo enega gosta, na kar ga je policija razorožila.

* **Umorjen v haremu.** Neki Ali, ki je bil prej uslužben pri princu Burban ed Dinu, sinu Abdula Hami-da in ki je bil pred kratkim odpuščen, je vdrl v princevo palačo ter prišel do harema. Kmalu na to so ga našli mrtvega v palači. Kakor se je dognalo, je nameraval Ali umoriti princa Burban ed Dina. Med Alijem in dvor-nim mojstrom je prišlo do pretepa. Oba sta padla po stopnicah. Aliju se je posrečilo, da se je oprostil, na kar je začel streljati proti nekemu druge-mu uslužbencu. Princ je s soprogo in otroci zbežal v višje nadstropje. Ko so prišli orožniki v hišo, se je Ali baje ustrelil.

* **Več milijonov kožnih luknjic** ima vsak človek. Služijo dihanju ko-že, morejo pa postati tudi vhod za nesnago in bolezní. Nagibajo tudi lahko k posredovanju mokrote in prehlajenja, vsled česar nastanejo skrnina, protin, nevralgije in enake hude bolezni. Iz vsega tega spozna-mo, da je treba kožo skrbno negova-ti. Za to je najbolj pripraven Feller-jev dišeči zeliščni esenc - fluid z znamko »Elza - fluid« od lekarnarja E. V. Fellerja v Stubici, Elza trg št. 238, (Hrvaško), ki desinficira, od-stranjuje bolezni in čisti, za 5 K 12 steklenic franco. Iz lastne izkušnje ga moremo vsakemu čitatelju pripo-ročati.

Telefonska in brzojavna poročila.

Državni zbor.

Dunaj, 11. novembra. Danes ob 3. popoldne se vrši seja državnega zbora, v kateri naj bi odgovoril mini-strski predsednik grof Stürgkh na češko interpelacijo zaradi upravne komisije na Češkem. Kakor znano, so pričeli Nemci akcijo, da naj zbor-nica predlaga, da se debata odkloni. Nemški Nationalverband je pridobil za to že krščanske socialiste in nem-ške socialne demokrate ter danes tudi unio latino. Vlada in Nemci se tudi pogajajo s slovenskimi klerikalci, da naj s svojim nastopom onemo-gočijo debato, ker je razmerje glas-ov, kakor računajo Nemci, še vedno negotovo. Če bi se slovenski kleri-kalci že direktno ne hoteli izreči pro-ti debati, potem naj se vsaj po večini abscentirajo. Nemci upajo, da bo de-bata odklonjena. Čehi pripravljajo za ta slučaj obtožnico proti vladi zaradi ustavolomstva.

Dunaj, 11. novembra. Popoldne se sestane tudi konvent seniorov, ki bo določil nadaljni delavni program zbornice ter razpravljajl zlasti o vprašanju, ali naj se vrše plenarne seje tudi v času, ko bodo zasedale dele-gacije.

Dunaj, 11. novembra. Danes do-poldne so se sestali nekateri parla-mentarni klubi, med njimi nemški Nationalverband in krščanski socia-listi. — Ukrajinski klub je imel ple-narno sejo, v kateri se je posvetoval o nadaljni taktiki. Sklenil je, vztra-jati na znanih zahtevah, zato se tak-tika rusinskega kluba ne bo izpre-menila. Situacijo presojajo še vedno pesimistično.

Dejanja govore.

Dunaj, 11. novembra. V zborni-ci je bila danes razdeljena brošura kranskega učiteljstva »Dejanja go-vore« v nemškem jeziku. Ker je bilo navzočih le malo poslancev, brošura še ni prišla mnogim parlamentarcem v roke, vzbujajo pa v vseh parlamen-tarnih krogih veliko pozornost. O brošuri se bo tudi v parlamentu še govorilo.

O položaju.

London, 11. novembra. Angleški ministrski predsednik Asquith je na nekem banketu govoril o splošnem političnem položaju. Spominjal se je obletnice izbruha balkanske vojne, ki je napolnila svet s strahoto in gro-zo. Sedaj bi bilo še prenačeno, go-voriti o bilanci tega vojnega leta, v veliko zadoščenje Evrope pa je tre-ba konstatirati, da je ostala vojna lo-kalizirana. Mnogo dela čaka Evropo še glede Albanije. Kar se tiče azijs-ke Turčije, je treba obvarovati nje-no integriteto.

Trgovinsko - politične konference.

Dunaj, 11. novembra. Včeraj po-poldne so se začele v notranjem mi-nistrstvu pod predsedstvom sekcij-skega šefa grofa Wickenburga tr-go-vinsko - politične konference, ka-terih so se udeležili člani obeh vlad. Včerajšnja konferenca se je bavila z raznimi trgovinsko - političnimi vprašanji, ki jih bo treba v kratkem rešiti z nekaterimi balkanskimi dr-žavami.

Pasivna resistenca.

Praga, 11. novembra. Vsi načel-niki čeških društev pošt-nih urad-nikov so naznanili pošt-nemu in policijskemu ravnateljstvu, da se odpovedo načelništvu, ker imajo omenjene korporacije namen, če do 15. decem-bra ne stopi službena pragmatika v veljavo, da prično s pasivno resi-stenco.

Praga, 11. novembra. V 30. češ-kih provincijalnih mestih so zahte-vali češki učitelji takojšnjo ureditev plač, sicer začno s pasivno resi-stenco.

Dunaj, 11. novembra. Avtentično se razglša, da je postavila upravna komisija za Češko že v proračun za leto 1914 zvišanje učiteljskih plač.

Prakiški občinski svet.

Praga, 11. novembra. V seji ob-činskega sveta je priredila večina županu dr. Grošu velike ovacije.

Gališke zadeve.

Lviv, 11. novembra. Včeraj se je pojavil nov predlog za rešitev ga-liške krize. Rusini naj dobe 2 dežel-noodborniški mesti izmed 8 mest de-želnih odbornikov. Enega deželnega odbornika naj voli rusinska kmečka kurija, drugega vsi rusinski poslanci.

Enver bej v Opatiji.

Opatija, 11. novembra. Semkaj prispe na večtedensko bivanje znani Enver bej, svoječasni vodja mlado-turške revolucije, ki je s svojim na-stopom prisilil, da so bila prvotna mirovna pogajanja v Londonu pre-kinjena in ki se je ob izbruhu bot-garsko - srbsko - grške vojne na čelu turške armade zopet polastil Odrina. Enver bej bo stanoval v vill »Neptun«. Govori se, da mu namera-vajo Nemci in Talijanaši prirediti slavnostni sprejem.

Ogrski škandali.

Budimpešta, 11. novembra. Opo-zicija se namerava danes zopet ude-ležiti seje zbornice, da izzove pri obravnavi tiskovnega zakona nove škandale. Zopet hočejo omeniti afero igralnice ter napasti dva člana stranke večine, ki nista poslanci, ki sta dobila po 50.000 K. Razen tega je plačala prometna družba še 750.000 kron provizij. Opozicijsalni listi označujejo kot posredovalca grofa Gezo Kornisa in bančnega ravnatelja pl. Horanszkega. Ker prometna družba do sedaj še ni dobila povrne-nje vsote, ki jo je plačala strankarski blagajni, je naročila svojemu zastop-niku, da naj vlado toži.

Budimpešta, 11. novembra. Opo-zicija bo sprejela ponudene mandate v delegaciji ter bo takoj v prvi seji zavzela pozicijo proti režimu Tisze.

Budimpešta, 11. novembra. Grof Karolyi je izjavil nekemu poročevalcu, da bo neodvisna stranka spravila v delegacijah na razgovor tudi no-tranjo politiko, vendar le v toliko, v kolikor je ta v zvezi z zunanjo poli-tiko. On sam bo kritiziral zunanjo politiko grofa Berchtolda.

Budimpešta, 11. novembra. Ogr-ska zbornica je sprejela predlog o porotnih sodiščih v tretjem branju. Pričela se je nato razprava o refor-mi tiskovnega zakona. Med tem je prišla opozicija v dvorano.

Hrvaška.

Zagreb, 11. novembra. Predvče-rajšnjem je imela hrvaška stranka prava sejo zaradi spora med frakci-jami dr. Krstelja, dr. Drinkovića in Dulibića.

Zagreb, 11. novembra. Posveto-vanji stranke prava se udeležujejo tu-di državni poslanci Prodan, Dulibić in Spinčić. Bosnjaki niso prišli. Kon-ferenca je dobila dopis strankarske omladine, ki pravi, da smatra dr. Starčevićovo stranko kot pravo stranko prava. Dr. Trnković in dr. Krstelj sta naznanila svoj izstop.

Zagreb, 11. novembra. Komisar Skerlec se je zopet vrnil v Budim-pešto.

Zagreb, 11. novembra. Iz sej strankarskega sveta stranke prava poročajo: Frankovci se sveta niso udeležili. Istotako ne Slovenci. Ude-ležili so se poleg posl. Starčevića še Zagorac, Akačić, Perić, Hrvoj, Prodan, Dulibić in Spinčić. Starčević konstatira, da je treba frankovce, ker tirajo politiko, ki se protivi princi-pom državnega prava opozicije in ker se niso podvrgli sklepom vsepra-vškega sestanka v Trstu, izključiti. Se vzame na znanje. Bošnjaki Suna-rić, Perišić in Vancaš so poslali izjave. Dr. Sunarić odobrava nastop Starčevića, Vancaš izreka željo, da naj se difference med frankovci in ostalimi izravna, Perišić pa prote-stira proti izključitvi frankovcev.

Dalmatinska člana Drinković in Krstelj sta izstopila. Konferenca je trajala do pozne ure. Splošno se je opa-žal splošni razpad pravaške organi-zacije.

Proces o ritualnem umoru.

Petrograd, 11. novembra. Obto-ženi Beilis je bil oproščen. Ruski li-

sti komentirajo obširno izid procesa ter konstatirajo, da se je porota pri-prostih ruskih ljudi znamenito izka-zala kot stroga varovalka pravice brez ozira na poskuse, zlorabiti kiev-ski proces v privatne svrhe. Beilis je odposlal neki angleški konzorcij 1000 funtov šterlingov, da zapusti Kiev. Beilis je tako izmučen, da so ga mo-rali prepeljati v bolnišnico.

Francoska in Tripolitanija.

Tripolis, 11. novembra. Dočim so druge države skušale dati svojim zastopstvom v Tripolisu več velja-ve, je francoska vlada izpremenila svoj generalni konzulat v navaden konzulat in to v času, ko se je fran-cosko trženje s Tripolisom podvojilo, trženje iz francoskega Tunisa pa ce-lo posmerilo. Za tem tičijo politični momenti.

Angleška in Japonska.

London, 11. novembra. Iz Toki-ja poročajo, da je japonska vlada za-prosila angleško vlado, da naj da povod za razrešitev angleško - ja-ponske zveze, ker to zahtevajo do-godki v Aziji in ker ta zveza škodu-je japonski notranji in zunanji politi-ki, zlasti ker je zveza nepopularna in z ozirom na protijaponske postave v Kanadi in Avstraliji. Angleška vla-da je nato odgovorila, da ni odgovor-na za kolonije. Pravi vzrok te ja-ponske zahteve je sledeči: Ko je ja-ponska po dogodkih v Nankingu za-htevala od Kitajske odškodnino in opravičilo, je označila Angleška ja-ponske zahteve v posebni noti kot pretirane in neosnovane ter zahteva-la sklicujoč se na zvezo, da se Ja-ponska posvetoje z Angleško, pred-no stori odločilne korake.

Mehika.

New York, 11. novembra. Iz El Pasa poročajo: 700 mož zveznih čet pod Salazarjem je prišlo nepričako-vano med 1200 vstašev iz Sonore pod poveljništvom Acoste. V bližini S. Clare je prišlo do krvavega boja. Zvezne čete so bile popolnoma raz-bite.

New York, 11. novembra. Huer-ta je dal poročevalcu lista »Newyork Times« pismen načrt svoje politike, v katerem pravi, da se bo vlada dr-žala zakonov. Zakon mu prepovedu-je, spuščati se v pogajanja z revolu-cionarji. Odločitev o tem, kdo bo v bodoče predsednik, je samo v rokah kongresa. Nikdar ni mislil na to, da bi odstopil, zlasti ker ni nikogar, v čigar roke bi položil predsedstvo.

Atentat.

Batavia, 11. novembra. V petek je poskusil neki Nizozemec na gene-ralnega gubernatorja na Javi aten-tat. Krogla je zadel samo gubernatorjevega pobočnika v jetra. Straža je atentatorja ustrelila.

Dogodki na Balkanu.

Pred četrto balkansko vojno.

Dunaj, 11. novembra. Turški de-legati bodo v Atenah predložili nove predloge. Taktika Turčije obstoja v tem, da zavleče pogajanja, da pridobi časa za svoje mornariške priprave. Grška je v vseh do sedaj nastalih vprašanjih popustila in že štirikrat so se obojestranski zastopniki sporazu-meli, vedno pa je Turčija prišla zopet z novimi zahtevami. Mogoče je, da se sklene mir, ta mir pa ne bo imel velikega političnega pomena, mar-več bo le dokazilo o sporazumu v treh vprašanjih: vakuf, občinska av-tonomija, narodnost. Najvažnejšega politično res važnega vprašanja, vprašanja Egejskih otokov, se do se-daj niti še niso dotaknili.

Carigrad, 11. novembra. V pri-stanišču Mitlene je prebivalstvo na-padlo parnik »Washington« turške paroplovne družbe, kljub temu, da je imel parnik amerikansko zastavo. Od 192 turških vojakov je prebivalstvo izkrcalo 49 krščanskih rekrutov, na-kar je parnik nadaljeval vožnjo.

Carigrad, 11. novembra. Ta te-den se odpelje turška specialna mi-sija pod kapitanom Ibrahimom v Ev-ro-po, da nakupi več vojnih ladij. V italijanski ladjedelnici Orlando bo kupila 4 torpedne ladje za 26 milio-nov frankov. V Izmidu se zgradija od firme Vicerres dva dreadnoughta, za to gradbo se poteguje tudi tržaški Stabilimento tecnico.

Frankobrod, 11. novembra. Baje je dal romunski zunanji minister Ta-ke Jonescu v Atenah razumeti, da Romunska ne želi nove vojne, dasi-ravno obstoja na striktni izvršitvi bu-kareškega miru.

Atene, 11. novembra. Romunski minister Take Jonescu je konferal tudi s turškim delegatom Galib be-gom, nakar je ta poročal v Carigrad. Zdi se, da je v gotovih točkah mogo-č sporazum. Pogajanja se bodo pričela najbrže že danes.

Atene, 11. novembra. Take Jo-nescu je dal grškim delegatom raz-umeti, da bi smatrala Romunska vsa-ko nadaljnje zavlačevanje s strani Turčije kot zloben namen ter bi mo-rala Romunska nato svoje stališče napram Turčiji izpremeniti.

Rekonstrukcija srbskega kabineta.

Belgrad, 11. novembra. Skup-ščina bo dne 15. novembra odgode-na. Dasiravno uživa kabinet Pašić zaupanje večine, je vendar verjetno, da se bo rekonstruiralo že v naj-krajšem času. Iz kabineta izstopi ti-nančni minister.

Srbski moratorij.

Belgrad, 11. novembra. (Izvirna brzojavka srbskega tiskovnega ura-da »Slovenskemu Narodu«.) Opo-slanstvo velesil je bilo pri poljedel-skem ministrstvu ter zahtevalo iz-premembo zakona o prolongaciji mo-ratorija zlasti glede novih krajev. — Minister je izjavil, da je to nemogoče, ker so imeli ti kraji za časa vojne popolno svobodo dela.

Belgrad, 11. novembra. (Izvirna brzojavka srbskega tiskovnega ura-da »Slovenskemu Narodu«.) Skup-ščina je sprejela včeraj v drugem branju s 74 glasovi proti 19 glasovom zakon o moratoriju. Danes se sesta-nejo vse trgovske zbornice k sestau-ku, na katerem bodo predlagali vla-di, da naj se zakon o trgovinah raz-tegne tudi na novoosvojene pokra-jine.

Srbski invalidni fond.

Belgrad, 11. novembra. (Izvirna brzojavka srbskega tiskovnega ura-da »Slovenskemu Narodu«.) Pred-včerajšnjim dopoldne se je ustano-vi v prisotnosti prestolonaslednika, vla-de in metropolitana ter predsedstva skupščine srbsk. narodni invalidni fond Sv. Jurja. Fond ima osnovno glavnico 300.000 dinarjev. Podpore prihajajo neprestano.

Srbija in Bolgarska.

Belgrad, 11. novembra. V krat-kem je pričakovati obnovitve diplo-matičnih zvez med Srbijo in Bol-garsko.

Ob srbsko - bolgarski meji.

Sofija, 11. novembra. (Izvirna brzojavka srbskega tiskovnega ura-da »Slovenskemu Narodu«.) Srbsko-bolgarska mejna komisija je prišla do sporazuma glede obmejne točke Bo-židarice. Trdnjavica naj bo nevtral-na. Bolgari se umaknejo 30 m, Srbi pa 100 m za mejo. Karavla Božida-rica pripade Srbiji.

Volitve na Bolgarskem.

Sofija, 11. novembra. Zunanji minister je pričel volilno gibanje z govorom pred svojo stranko. Prito-ževal se je, da se ni sklenil mir po njegovem nasvetu med pogajanj pri Cataldži, v času, ko bi bila mogla bolgarska vojska izsiliti pri Srbih in Grkih svoje zahteve. Prva velika na-paka bivše vlade je bila ta, da ni bila dosti spretna pri londonskih pogaja-njih in da je ta pogajanja prekinila brez pravih vzrokov. Diplomatične napake so imele za posledico, da je bila končno Bolgarska izolirana in da so jo sosedi sovražili.

Grška in Srbija.

Solun, 11. novembra. Srbski mi-nistrski predsednik Pašić se je obr-nil na grško vlado, da naj izpusti one bolgarske ujetnike, ki stanujejo v novoosvojenih srbskih pokrajinali, ker so ti sedaj srbski podaniki. Or-ška vlada je obljubila tej želji ustre-či, na drugi strani pa pravi, da ne more vseh izpustiti, ker so nekateri obtoženi, da so kot komite izvrševali teroristične akte ter pridejo pred vojno sodišče.

Londonska konferenca veleposlanikov.

Rim, 11. novembra. Z ozirom na članek »Tempsa«, ki govori o možno-sti, da se zopet sestane londonska konferenca veleposlanikov, se raz-glaša tu, da trozveza nikakor ne pri-pusti potom eventualne londonske veleposlaniške konference kake iz-premembe albanskih mej.

Italija in Grška.

Rim, 11. novembra. Italijanska vlada je sporočila Grški, da ji je pri-pravljena dovoliti največje kompen-zacije, če se mirno ukloni zahtevi, da ostane kriska morska ožina alban-ska.

Turčija.

Carigrad, 11. novembra. Turški finančni minister Djavid beg se je iz-javil o maloazijskih železnicah, da se francoske koncesije grupirajo okrog mesta Sivas ter bodo trajale 30 let. Od tam se priklapijo železnice s tremi progami na bagdadsko že-leznico in na anatolske železnice. — Končno je izjavil finančni minister, da hoče Turčija z monopoli in štir-lodstotnim zvišanjem carine ojačiti svoje finance. Monopoli sami bi dali letnih 8 milijonov.

Atentat na turškega princa.

Carigrad, 11. novembra. Na prin-ca Burhan Eddina je bil izvršen aten-tat. Atentator, šofer Ali, je udril v ha-rem ter ustrelil na prvega princčevega služabnika. Princ se je z ženo in otroci skril v drugem nadstropju. Spodaj se je vršil boj med atentator-jem in služabniki. Atentator je stre-ljal tudi na služabnice princese ter ustrelil tudi nekega orožnika.

Gospodarstvo.

— **Ljubljanska kreditna banka** naznanja, da se vrši subskripcija nomin. 250.000.000 K $4\frac{1}{2}\%$ ogrskih državnih blagajniških nakaznic per 1. oktobra 1916: a) kot zamena za dne 1. januarja 1914 dospele Ogrske blagajniške nakaznice iz 1. 1910 s kuponom 1. januarja 1914, od srede 12. do inkl. torka 18. novembra 1913; b) proti plačilu v gotovini in sicer 18. novembra t. l. po kurzu 95 K. — Naročila sprejema ter daje vsa tozadevna pojasnila »Ljubljanska kreditna banka«.

— **Semenj za kože in kozuhovi** no se bode vršil v ponedeljek, dne 17. t. m. in sicer kot navadno v skladiščih »Balkan« trg. sped. in kom. del. družbe, Ljubljana, Dunajska cesta št. 33.

— **Nova banka v Belgradu.** Srbski trgovinski minister je potrdil pravila nove Balkanske kreditne banke, ki je bila ustanovljena s pomočjo inozemskega kapitala.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 7. novembra: Andrej Logar, tovarniški poslovodja, 58 let, Martnova cesta 50. — Marija Lavaček, zasebnica, 64 let, Gorupova ulica 4. Dne 8. novembra: Marta Mikuz, hči dež. rač. revidenta, 3 leta, Kongresni trg 4.

Dne 9. decembra: Luka Dolenc, dninar, 35 let, Cigaletova ulica 5. — Ferdinand Vidmar, pristav Južne železnice, 45 let, Ilirska ulica 21.

V deželni bolnici: Dne 7. novembra: Elizabeta Lapajne, vdova železniškega mojstra, 59 let.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Ali veliko sedite? Sedežne poloke iz nalašč v ta namen pripravljene klobučevine popolnoma zabranijo odrgnenje in ono nevšečno svetlikanje hlač in kril. Prijetno, udobno in zdravo sedenje! Prospekt pošlje na zahtevo: Anton Obreza, tapetnik v Ljubljani, Šelenburgova ulica št. 1. (3578)

Po bolezni

ponavadi nastopi čas, ko se okrevajoče čuti onemoglega in se ob najmanjšem naporu utruji. To stanje zahteva pri otrokih kakor pri odraslih posebne pozornosti. Poleg primerne prehranitve prav dobro služi vedno okrevajočemu lahko prebavna

Scottova emulzija iz ribjega olja

in mu prav posebno pomaga do dobre slasti. V Scottovi emulziji obseženo najfinije ribje olje je kakor noben drugi pomoček pripravno, odstraniti občutek onemoglosti, telo okrepiti in zbuditi veselo samozavest.

Scottova emulzija iz ribjega olja je poleti ravno tako učinkovita kakor v hladnejšem letnem času.

Cena originalni steklenici 9 K 60 v. Dobiva se po vseh lekarnah. Proti vpošiljavi 50 v. v pisemnih znakih dobite od tvrde SCOTT & BOWNE, d. z. o. z. na Dunaju VII. sklicuje se na naš list enkratno vpošiljatev polkuinje od kake lekarnice.

DVE ČRKI
K_uC

morate vedno imenovati, ako želite piti pavi ruski svetovnoznani K_uC Popow-čaj. Eden poskus dokaže njegovo dobioto

Mavrodaphne. Malvazijec
Specialiteto
„ACHAIA“, d. d. za prod. vina.
PATRAS, (Grško)
kot zdravilna in namizna vina nedosežna.
Grška vina (milla, sladka, pitna) vsi poznalci posebno cenijo.
Glavna zaloga 4298
Sigm. Winter, Dunaj, III/1.

Lilijskomlečno milo
s konjičkom
Bergmanna & Co., Džčin n. L.

ostane prejšnjemu nedosežno po svojem učinku proti pegam, dalje neuprljivo za racionalno negovanje kože in lepote, kar potrjujejo vsak dan prihajajoča priznala pisma. Dobiva se po 80 h po lekarnah, drogerijah, parfumerijskih trgovinah itd. Iztotako se obnaša Bergmanna lilijna krema »Manera« čudovito za ohranitev nežnih damskih rok; v lončkih po 70 vinarjev povsod.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 11. septembra 1913.

Termin.

Pšenica za okt. 1914. za 50 kg 11-33
Rž za okt. 1914. za 50 kg 8-84
Oves za okt. 1914. za 50 kg 7-24
Koruza za maj 1914. za 50 kg 6-34

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2 Srednji zračni tlak 736 mm

nov.	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	vetrovi	nebo
10.	2. pop.	736-0	10-0	sl. jzah.	oblačno
	9. zv.	738-4	9-7		
11.	7. zj.	738-0	6-5	brezvetr.	dež

Srednja včerajšnja temperatura 96° norm. 48° Padavina v 24 urah 18 mm.,

Dobro ohranjen „Smith & Bros“ pisalni stroj

je po nizki ceni naprodaj.

Vpraša se med 12. in 2. uro. Pred Prulami št. 23/1 Gratzl.

Prav urna, spretna domača

šivilja

se priporoča damam za delo v hiši proti prav zmernemu plačilu Več na Krakovskem nasipu št. 10, II. nad.

Predam majhno

VILLO

lepo izdelano: 4 sobe, kuhinja in shramba za 13000 K. Pod Rožnikom 277, T. Ush. 4035

Št. 23.849.

Razpis ustanove.

Mestni magistrat razpisuje s tem **Dragotin Žagarjevo ustanovo**, obstoječo iz obresti glavnice 11.285 K 42 v.

Pravico do te ustanove imajo v prvi vrsti potrebne osebe iz bližnjega sorodstva pokojnega ustanovitelja, g. deželnega blagajnika Dragotina Žagarja, če teh ni, tudi potrebne osebe iz daljnega sorodstva.

Ako pa ni nobenega potrebnega sorodstva, imajo pravico do te ustanove reveži iz bivših predmestij Krakovo in Trnovo, izvemši Opekarsko cesto, takomimovano »gmajnow«, kjer so novi naseljenci.

Prošnje, opremljene z kazilom event. sorodstva z ustanovnikom in pri morebitnih proslilih, ki ne stanujejo v Ljubljani, tudi z dokazilom uboštva, je do vstetega **5. decembra t. l.** vložiti pri podpisnem mestnem magistratu.

Prošnji je priložiti na vsak način svoj rojstni, oziroma tudi poročni list.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 10. novembra 1913.

Ponaredbeso dokazi dobrote izvirnika.

Dralleja parfum

iluzija v svetilniku.

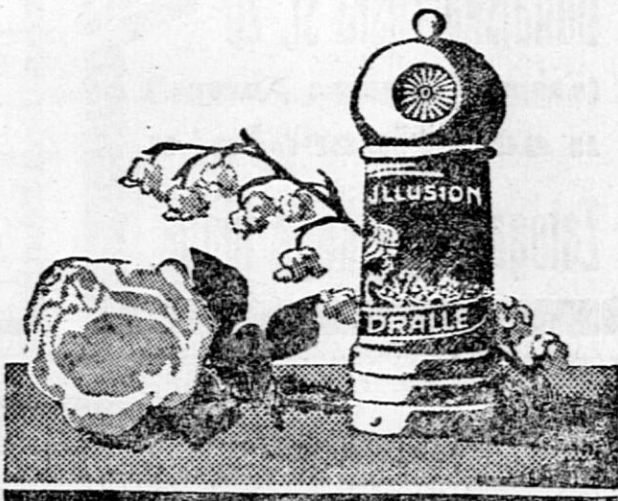
Cvetlične kapljice brez alkohola, ima nešteto ponaredb. Zahtevajte zatorej izrecno »Dralle« in pazite, da stoji to ime na omotu.

Neprimerljiv,

varljivo prirodan

cvetlični vonj!

Zadostuje en atom!

Smarnica, vrtnica, španski bezeg, heliotrop, reseda K 4—, vijolica K 5—
Po vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah, trgovinah z mišom in boljših brivnicah.

JURIJ DRALLE, PODMOKLI n. L.

Samo za one kladilce, ki z ozirom na svoje zdravje radi izdajo na dan nekaj vinarjev več:

Modiano

klub

specijalitet

Po zdravniškem nasvetu niso niti strobnice niti papir potiskani a v obeh je z vodnim tiskom ime tvorničarja

najdražje

pa

najboljše!!

J. G. Modiano

„SLAVIJA“
vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Rezervni fond K 58.461.432-56 — Izplačane odškodnine in kapitalije K 123.257.695-77
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.
Vsa pojasnila daje: cigar pisarne so v astnej bančnej hiši v Gosposki ulici šte. 12.
Generalno zastopstvo v Ljubljani

Zavaruje poslopja in premočnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.
Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekt!

Posojila

dobe pravne osebe in tvrde takoj in diskretno. Priložiti je 10 vin. znamko. Dosedaj se je izplačalo osebam vseh stanov že nad 800.000 K.

Prošnje pisмено pod: 3919

Reelna in hitra pomoč S. & Co., Kranj, poštno ležeče

Dobro vpeljana 4026

trgovina z meš. blagom

se odda pod ugodnimi pogoji za mesec februar v Šiški. Vraščanja na upr »Slov. Naroda«, pod »Šiška«.

Iščem službo 4027

hišnice

ali kaj temu primerne

Naslov pove upravništvo »Slov. Nar.«.

VABILO

izrednemu obč. zboru

posojilnice za Bled in okolico

na dan 23. novembra 1913 to je v nedeljo ob 2. uri popoldne v mali dvorani Blejskega Doma.

DNEVNI RED:

- 1) Sprememba pravil.
- 2) Raznoterosti.

Bled, 10. novembra 1913.

Nateltstvo.

! 500 kron !

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin balzam Rila Vaših kurjih oces, bradavic, otiščancev ne odstrani v 3 dneh brez bolečin. Cena lončka z garancijskim pismom 1 K. Kemezy, Kaschau (Kassa) I., Posil. 12/64 Ogrsko.

Drogerija

Mag. pharm. išče družabnika

s kapitalom za prevzete drogerije v Srbiji. Drogerija je urejena in dobičkonosna. Dopisi na upravništvo »Slov. Naroda« pod »Drogerija 4003«.

Podiranje hiše

št. 8 na Turjaškem trgu se ofertnim potom odda.

Pismene ponudbe naj se določijo do 15. t. m. na naslov: 4020

Franc Jonko, Gradlišče štov. 3.

Trgovski pomočnik

dobro izurjen v mešani stroki posebno pri manufakturi, zmožen obeh deželnih jezikov, vojaščine prost, 3989

se sprejme v večjo trgovino mešanega blaga pod ugodnimi pogoji.

Proda se tudi poceni majhna

registrirna blagajna.

Lavš Leopold, Tržič, Goronjsko.

Odvetniški kandidat

s substitucijsko pravico pred sodnimi dvori, s 4—6 letno prakso, slovenščine in nemščine zmožen v govoru in pisavi, 3815

se išče za odvetniško pisarno v Mariboru.

Vstop 1. jan. 1914, ev. tudi prej. Ponudbe pod A. W. Maribor, kolodvorska pošta restante.

Sprejme se izurjena

knjigovodkinja

z večletno prakso pri trdkri

I. PERDAN v Ljubljani.

Ozira se le na boljšo in zanesljivo moč.

Št. 23.829.

4032

Razpis.

Mestna občina ljubljanska oddaja ponudbenim potom

zgradbo cestnih kanalov na Karlovski cesti, Privozu, Sredini in Grubarjevem nabrežju

v približni celotni dolžini 1000 m.

V smislu predpisov in uradnih formularjev sestavljene ponudbe je vložiti v zaprčenem kuvertu z napisom »Ponudba za zgradbo cestnega kanala na Karlovski cesti in Prulah«

do 19. novembra do 10. ure dopoldne

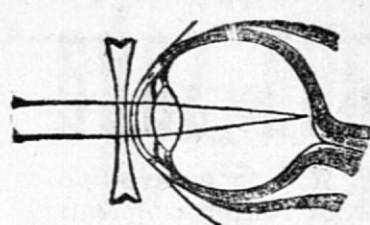
pri mestnem stavbnem uradu.

Predno se poteče ta rok, je položiti pri mestni blagajni vadij, znašajoč 5% ponudbene svote.

Podlage in pripomočki za razpis, oziroma za ponudbeno obravnavo se dobe proti plačilu 8 K v mestnem stavbnem uradu.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 8. novembra 1913.

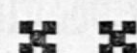

Optik in specialist.

LJUBLJANA,

Aparati, poljska kukala,
daljnogledi.Pogrešno navadno steklo
za očala. 2688**K. JURMAN**

Optični zavod z električnim obratom.

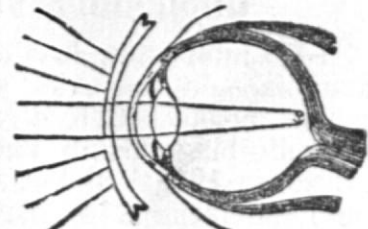

Optik in specialist.

Selenburgova ulica št. 4.

Za prvovrstno optiko se jamči.

Popravila se izvršujejo v lastni delavnici.

Pravilna lega plošč, brušenih
po sistemu Perpha.**Ludovik Halčič**

bolniški oskrbnik

Reja Halčič roj. Mrček

poročena.

3831

Novo mesto,

Renežov pri Pragi.

dne 12. listopada 1913.

(Brez vsakega posebnega obvestila.)

Advokat dr. Jos. Ažman

Nov odvetnik in zagovornik.

Ljubljana
Dunajska cesta 6/1.Za svojo bi rada oddala
radi odpotovanja v Ameriko, 3961**5letno deklico**prav lepe vnanjosti. — Pojasnila pri g.
Bizjak, Ljubljana, Stari trg št. 9.**Pojasnilo!**

Pomembni profesorji in zdravniki priporočajo in rabijo tudi zase našo patentirano higienično iznajdbo. Zakonski določbe natančno brošuro 20. Verlag für hygienische Literatur Dunaj I., Wellzeile 12. Kot tiskovina zastoj. Kot zaprto pismo proti 20 vin. v znamkah.

Zavod za pohištvo

1533

Fran Doberlet v Ljubljani,

Frančiškanska ulica 8

priporoča pohištvo vsake vrste
solidne izvršitve in po nizki ceni.**Najsolidnejši vir**

40 m dobrih ostankov za obleke K 18.—
40 m izvrstnih ostankov zim. blaga „ 20.—
30 m ostankov mod. blaga za obleke „ 18.—
6 parov velikih rjuh „ 10.—
100 kom. prima žepnih robcev „ 13.—
tucat dobrih brisač „ 2-90
tucat prav težkih brisač „ 4-80
10 toplih zimskih rut „ 5.—

Adolf Zucker, Plzeň št. 504 (Česko).

Razpošiljam samo po povzetju. Neugajajoče vzamem vsak čas nazaj. Vzorci se ne razpošiljajo. Najboljši dobavitelj za trgovce, krošnjarje in sejmarje.

Ivan Magdič

krojač prve vrste

Ljubljana, 2092

Dunajska cesta št. 20

(nasproti kavarni „Europa“)

se priporoča.

Zaloga angleškega blaga.

Nič več draginje!

Nič več draginje!

Vsako sredo in soboto se prodajajo

ostanki različnega blaga

za obleke in perilo skoro polovico ceneje kakor v celih kosih pri trvdki

„Hermes“ — Brata Vokač

Selenburgova ulica 5 v I. nadstropju (nasproti glavne poste).

Žalni klobuki vedno v zalogi. — Popravila se sprejemajo in točno izvršujejo.

Priporoča se

solidna tvrdka

modni salondamskih in otroških klobukov v najnovejših
oblikah, vseh vrst in raznih športnih čepic.**Marija Götzl** Ljubljana,
Zidovska ulica števil. 8.

Zunanja naročila se razpošiljajo z obratno pošto.

Uradniško hranilno društvo v Gradcu

R. Z. Z. Z.

Osební kredituradnikom, profesorjem, učiteljem, umirovljenim itd. ob najugodnejših pogojih.
Nič predstroskov. Več v razvidih.

Hranilne vloge se obrestujejo dnevno po

5% od zneskov nad 1000 kron ob 60-
dnevni odpovedi: 5 1/4 % od zneskov nad 2000 kron ob 90-
dnevni odpovedi: 5 1/2 %

Obresti se polletno prištevajo glavnici. Pri vlogah preko 10.000 K se morejo dvigati obresti četrtletno. Nič rentnega davka. Vložne knjižice se sprejemajo v šrambo. — Razvidi in položnice brezplačno. Stanje vlog: K 5.350.000. Jamstvo zadružnih deležev: K 6.500.000. Rezervni fond in vrednostni papirji: K 575.000. Pojasnila daje brezplačno.

Josip Kosem v Ljubljani, Krakovski nasip števil. 22,

vsak ponedeljek, sredo in petek med 1/23. in 1/24. uro popoldne.

Zaloga pohištva in
tapetniškega blaga.**Fr. Kapus**Ljubljana, Marije Te-
rezije c. 11 (Kolizej).

Zaloga spalnih ter je-

dilnih sob v različnih

: najnovejših slogih. :

Zaloga otomanov, di-

: vanov, žimnic :

in otroških vozičkov.

Spalnica v amerik. orehu**350 kron.**Obstoječa: 2 dvovratni omari, 2 postelji, 2 nočni
omarici, 1 umivalnik z marmor. ploščo in ogledalom.

Damski paletoji v vsakovrstnih barvah, 130 cm dolgi, najmodernejših fazon od K 14 naprej.

: Raglani za gospode, najboljše izdelave od K 20.— naprej. :

Paletoji za deklice in dečke, najnovejših vzorcev od K 10.— naprej.

Največjo zalogo konfekcije za dame in gospode po primerno nizkih cenah, priporoča

Angleško skladišče oblek, O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg 5-6.